

PATVIRTINTA
Direktoriaus
2017 m. rugpjūčio ..... d.
įsakymu Nr. ....

KAUNO KAZIO GRINIAUS PROGIMNAZIJOS 2017-2018 MOKSLO METŲ UGDYMO PLANAS

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Progimnazijos 2017-2018 mokslo metų Ugdymo planas (toliau – Progimnazijos ugdymo planas), parengtas vadovaujantis 2017-2018 ir 2018-2019 mokslo metų bendrojo pradinio ugdymo programos Bendruoju ugdymo planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. V-446 „Dėl 2017-2018 ir 2018-2019 mokslo metų pradinio ugdymo programos bendrojo ugdymo plano patvirtinimo“, 2017-2018 ir 2018-2019 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų Bendraisiais ugdymo planais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. birželio 2 d. įsakymu Nr. V-442 „Dėl 2017-2018 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų patvirtinimo“. 2017-2018 mokslo metų Kauno Kazio Griniaus progimnazijos Ugdymo planas reglamentuoja pradinio, pagrindinio ugdymo I-osios dalies ir neformaliojo vaikų švietimo programų įgyvendinimą mokykloje.

2. Progimnazijos ugdymo plano tikslas:

Formuoti ugdymo turinį ir organizuoti ugdymo procesą taip, kad kiekvienas mokinys pasiektų geresnių ugdymo(si) rezultatų ir įgytų būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų.

3. Progimnazijos ugdymo plano uždaviniai:

3.1. sudaryti sąlygas kiekvieno mokinio individualios pažangos augimui,

3.2. nustatyti minimalų pamokų skaičių ugdymo programoms įgyvendinti.

3.3. patobulinti jau turimas aplinkas ir sukurti naujas mokinių įvairiems gebėjimams ir talentams ugdyti ir jiems pristatyti.

3.4. efektyvinti mokymosi pagalbą.

4. Progimnazijos ugdymo plane vartojamos sąvokos ir terminai:

Bendroji dalyko programa – formalizuota dalyko ugdymo tikslus, turinį, ugdymo metodus bei mokinio pasiekimus numatanti programa.

Pamoka – pagrindinė nustatytos trukmės nepertraukiamo mokymo(si) organizavimo forma.

Privalomas dalykas – į Bendruosius ugdymo planus įrašytas dalykas, kurį mokinys privalo mokytis atitinkamoje klasėje ar grupėje.

Ilgalaikis dalyko planas – pagal Bendrąsias programas ir numatomus mokinių pasiekimus mokytojo parengtos dalyko turinio gairės mokyklos numatytam laikotarpiui.

Neformalus vaikų švietimas – vaiko kompetencijų ir asmenybės, gebančios sėkmingai veikti visuomenėje, ugdymas pasirinkta veikla, tenkinant saviraiškos poreikį.

Mobilioji grupė – sudaryta ne mažesnė kaip 6 mokinių grupė dalyko programai mokytis, dalykui diferencijuotai mokytis ar mokymo pagalbai teikti.

Ugdymo turinio diferencijavimas – švietimo pagalbos teikimo forma mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymo poreikių, padedanti įveikti mokymosi sunkumus ir sutrikimus.

Kontrolinis darbas – ne mažesnis kaip 30 minučių trukmės savarankiškas, projektinis, kūrybinis, laboratorinis ar kitoks raštu atliekamas ir įvertinamas darbas, skirtas dalyko programos dalies (temos, kelių temų, skyriaus, logiškai vientisos dalies, savarankiškai išmoktos dalies) mokinio žinių, gebėjimų ir įgūdžių išmokimui patikrinti.

Specialioji pamoka – pamoka mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, skirta įgimtiems ar įgytiems sunkumams kompensuoti, išskirtiniams asmens gabumams ugdytis.

Specialiosios pratybos – švietimo pagalbos teikimo forma mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, padedanti įveikti mokymosi sunkumus ir sutrikimus.

Kitos Bendruosiuose ugdymo planuose vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme (Žin., 1991, Nr. 23-593; 2011, Nr. 38-1804) ir kituose švietimą reglamentuojančiuose teisės aktuose vartojamos sąvokas.

I. UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMAS

5. 2017-2018 mokslo metai:

5.1. Mokslo metai prasideda rugsėjo 1 d.;

5.2. ugdymo proceso trukmė:

Klasė	Ugdymo proceso		Ugdymo proceso trukmė	
	pradžia	pabaiga	Savaičių skaičius	Mokymosi dienų skaičius
1-4	2017-09-01	2018-05-31	34	170
5-8	2017-09-01	2018-06-15	36	181

5.2. Ugdymo procesas įgyvendinant pradinio ir pagrindinio ugdymo I-osios dalies programas skirstomas trimestrais:

Klasės	Trimestrai		
	I trimestras	II trimestras	III trimestras
1-4	2017-09-01 – 2017-11-30	2017-12-01 – 2018-02-28	2018-03-01 – 2018-05-31
5-8	2017-09-01 – 2017-11-30	2017-12-01 – 2018-02-28	2018-03-01 – 2018-06-15

5.3. Atostogos:

Atostogos	Klasės	Pradžia	Pabaiga
Rudens	1-8	2017-10-30	2017-11-03
Žiemos (šv. Kalėdų)	1-8	2017-12-27	2018-01-03
Žiemos	1-8	2018-02-19	2018-02-23
Pavasario (šv. Velykų)	1-8	2018-04-03	2018-04-06
Vasaros	1-4	2018-06-01	2018-08-31
	5-8	2018-06-18	2018-08-31

6. Progimnazija dirba penkias dienas per savaitę.

7. Pamokos progimnazijoje pradedamos 8.00 val.

8. Ugdymo procesas progimnazijoje organizuojamas pamokų forma. Pamokos trukmė – 45 min.

8.1. Pamokų laikas:

Pamoka	Laikas	
	Pradžia	Pabaiga
1	8.00	8.45
2	8.55	9.40
3	9.50	10.35
4	10.55	11.40
5	12.00	12.45
6	12.55	13.40
7	13.50	14.35

9. Kiekvienos klasės darbo grafiką reglamentuoja privalomųjų pamokų tvarkaraštis.

10. Ugdymo procesas gali būti organizuojamas ne tik progimnazijoje, bet ir už jos ribų: muziejuose, teatruose, koncertų salėse, kitose ugdymo įstaigose, įmonėse ir t.t. (pamokos vedimo būdai numatomi ilgalaikiuose planuose).

11. Progimnazijos vadovas priima sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo iškilus situacijai, keliančiai pavojų mokinių sveikatai ar gyvybei, ar paskelbus ekstremalią situaciją. Apie priimtus sprendimus progimnazijos vadovas informuoja savivaldybės vykdomąją instituciją ar jos įgaliotą asmenį. Sprendimai įforminami progimnazijos vadovo įsakymu. Dienyne žymimos datos ir parašoma „Pamokos nevyko dėl ...“.

12. Jei oro temperatūra 20 laipsnių šalčio ar žemesnė, į progimnaziją gali nevykti 1-4 ir 5 klasių mokiniai, esant 25 laipsniams šalčio ar žemesnei temperatūrai, 6-8 klasių mokiniai. Šios dienos įskaičiuojamos į mokymosi dienų skaičių.

II. PROGIMNAZIJOS UGDYMO TURINIO ĮGYVENDINIMAS

13. Sudarydama ir įgyvendindama Ugdymo planą progimnazija vadovaujasi Lietuvos higienos norma HN 21:2017 „Bendrojo lavinimo mokykla. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 (Žin., 2011, Nr. 103-4858 Sveikatos apsaugos ministro įsakymas dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2011 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos reikalavimai“ patvirtinimo, 2011-08-10 Nr. V-773).

14. Progimnazija, pritaikydama ir įgyvendindama ugdymo turinį, vadovaujasi Padinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 „Dėl pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“, Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 „Dėl pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. 99-3848), Geros mokyklos koncepsija, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1308“ Dėl Geros mokyklos koncepsijos patvirtinimo“, Bendraisiais ugdymo planais, Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 (Žin., 2012, Nr. 763597), 2016-2018 metų mokyklos strateginiais tikslais, atsižvelgdama į bendruomenės poreikius, turimus išteklius ir progimnazijos vidaus audito rezultatus:

14.1. 2016-2017 m.m. ugdymo plano analizė ir pasiūlymai 2017-2018 m.m. ugdymo plano atskirų dalių rengėjams metodinėse grupėse gegužės-birželio mėnesiais;

14.2. 2016-2017 m.m. ugdymo proceso įvertinimas ir pasiūlymai 2017-2018 m.m. ugdymo organizavimui visose 1-4, 5-8 klasėse metodinių grupių susirinkimuose kartu su direktoriaus pavaduotojomis ugdymui;

14.3. kiekvieno mokomojo dalyko, kiekvienos klasės, kiekvieno mokinio 2016-2017 m.m. pasiekimų ir galimybių analizė (mokytojo darbo įsivertinimas birželio mėn.).

14.4. 2017-2018 m.m. Ugdymo plano uždavinių numatymas, kurį atlieka ugdymo plano rengimo darbo grupė;

14.5. Ugdymo planą rengė progimnazijos direktoriaus 2017 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 1V-51 sudaryta darbo grupė, Ugdymo plano projektui pritarė Progimnazijos taryba 2017-07-03 protokolo Nr. 2.

15. Progimnazijos priimti sprendimai dėl 2017-2018 m.m. Ugdymo plano:

Eil. Nr.	Klausimas	Kas svarsto?	Kas priima sprendimą?
1	Progimnazijos ugdymo tikslai, nuostatos, principai.	Metodinė taryba 2017-06-20 protokolo Nr. 8.	Pritarta mokytojų tarybos 2017-06-22 protokolo Nr. 2.
2	Progimnazijoje vykdomos ugdymo programos ir jų įgyvendinimo ypatumai.	Metodinė taryba 2017-06-20 protokolo Nr. 8.	Pritarta mokytojų tarybos 2017-06-22 protokolo Nr. 2.
3	Dalyko mokymuisi skiriamų pamokų skaičius konkrečioje klasėje užtikrinant Bendrosiose programose numatytus mokinių pasiekimus.	Metodinė taryba 2017-06-20 protokolo Nr. 8.	Pritarta Mokytojų tarybos 2017-06-22 protokolo Nr. 2; Mokyklos tarybos 2017-07-03 protokolo Nr. 2.
4	Dalykų programoms įgyvendinti skiriamų pamokų skaičiaus didinimo ar mažinimo.	Metodinė taryba 2017-06-20 protokolo Nr. 8.	Pritarta Mokytojų tarybos 2017-06-22 protokolo Nr. 2.
5	Ugdymo turinio planavimo principai ir laikotarpiai (ilgalaikis, trumpalaikis planas).	Metodinė taryba 2017-06-20 protokolo Nr. 8.	Pritarta Mokytojų tarybos 2017-06-22 protokolo Nr. 2.
6	Bendri kalbos ugdymo reikalavimai. Skaitymo, rašymo, kalbėjimo, skaičiavimo, ir skaitmeninių gebėjimų ugdymo per visų dalykų pamokas.	Metodinė taryba 2017-06-20 protokolo Nr. 8.	Pritarta Mokytojų tarybos 2017-06-22 protokolo Nr. 2.
7	Klasių auklėtojų planų rengimas.	Metodinė taryba 2017-06-20 protokolo Nr. 8.	Pritarta Mokytojų tarybos 2017-06-22 protokolo Nr. 2.
8	Reikalavimai mokinio individualios pažangos planui ir individualaus ugdymo plano sudarymui.	Metodinė taryba 2017-06-20 protokolo Nr. 8; VGK 2017-06-22 protokolo Nr. 7.	Pritaria Mokytojų tarybos 2017-06-22 protokolo Nr. 2.

9	Pažintinės, kūrybinės, meninės, sportinės, projektinės veiklos 1-4 ir 5-8 klasėse organizavimas, dermės su bendrosiomis programomis užtikrinimas.	Metodinė taryba 2017-06-20 protokolo Nr. 8.	Pritarta Mokytojų tarybos 2017-06-22 protokolo Nr. 2; Mokyklos tarybos 2017-07-03 protokolo Nr. 2.
10	Mokinių socialinės-pilietinės veiklos organizavimo principai ir būdai.	Metodinė taryba 2017-06-20 protokolo Nr. 8.	Pritarta Mokytojų tarybos 2017-06-22 protokolo Nr. 2.
11	Klasių dalijimas į grupes ir mobiliųjų grupių sudarymo principai bei mobiliųjų grupių skaičius, atsižvelgus į skirtas Mokinio krepšelio lėšas.	Metodinė taryba 2017-06-20 protokolo Nr. 8.	Pritarta Mokytojų tarybos 2016-06-22 protokolo Nr. 2; Mokyklos tarybos 2016-07-03 protokolo Nr. 2.
12	Mokinių mokymosi pasiekimų gerinimo ir švietimo pagalbos teikimo tvarka. Mokinių, kurie nepasiekia bendrųjų programų patenkinamo lygio pasiekimų nustatymo būdai, numatomų pagalbos priemonių.	Metodinė taryba 2017-06-20 protokolo Nr. 8; VGK 2017-06-22 protokolo Nr. 7.	Pritarta Mokytojų tarybos 2017-06-22 protokolo Nr. 2.
13	Dėl nuoseklios ir ilgalaikės socialines emocijas kompetencijas ugdančios programos.	Metodinė taryba 2017-06-20 protokolo Nr. 8; VGK 2017-06-22 protokolo Nr. 7.	Pritarta Mokytojų tarybos 2017-06-22 protokolo Nr. 2.
14	Dėl mokymo(si) virtualiose erdvėse prieinamumo, mokymosi išteklių naudojimo, inovacijų ugdymo procese.	Metodinė taryba 2017-06-20 protokolo Nr. 8.	Pritarta Mokytojų tarybos 2017-06-22 protokolo Nr. 2.
15	Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo būdai ir laikotarpiai.	Metodinė taryba 2017-06-20 protokolo Nr. 8.	Pritarta Mokytojų tarybos 2017-06-22 protokolo Nr. 2.
16	Mokinių, atleistų nuo dailės, muzikos, šokio, kūno kultūros, vertinimas.	Metodinė taryba 2017-06-20 protokolo Nr. 8.	Pritarta Mokytojų tarybos 2017-06-22 protokolo Nr. 2.
17	Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos ir sveikatos ugdymo, Žmogaus teisių, pareigų, atsakomybės, nusikalstamumo prevencijos; Ekologinio ugdymo, Verslumo, Antikorupcijos, Lytiškumo, Rengimo šeimai programų.	Metodinė taryba 2017-06-20 protokolo Nr. 8; VGK 2017-06-22 protokolo Nr. 7.	Pritarta Mokytojų tarybos 2017-06-22 protokolo Nr. 2.

18	Neformaliojo ugdymo organizavimas: pasiūla, pasirinkimai, organizavimo būdai.	Metodinė taryba 2017-06-20 protokolo Nr. 8.	Pritarta Mokytojų tarybos 2017-06-22 protokolo Nr. 2; Mokyklos tarybos 2017-07-03 protokolo Nr. 2.
19	Naujai atėjusių mokinių ir penktokų adaptacija.	Metodinė taryba 2017-06-20 protokolo Nr. 8; VGK 2017-06-22 protokolo Nr. 7.	Pritarta Mokytojų tarybos 2017-06-22 protokolo Nr. 2.
20	Susitarimai dėl mokinių elgesio.	Metodinė taryba 2017-06-20 protokolo Nr. 8; VGK 2017-06-22 protokolo Nr. 7.	Pritarta Mokytojų tarybos 2017-06-22 protokolo Nr. 2; Mokyklos tarybos 2017-07-03 protokolo Nr. 2.
21	Ugdymo karjerai organizavimas.	Metodinė taryba 2017-06-20 protokolo Nr. 8.	Pritarta Mokytojų tarybos 2017-06-22 protokolo Nr. 2.
22	Pamokų, skirtų mokinių poreikiams tenkinti, panaudojimas.	Metodinė taryba 2017-06-20 protokolo Nr. 8.	Pritarta Mokytojų tarybos 2017-06-22 protokolo Nr. 2.
23	Mokymo ir mokymosi išteklių panaudojimas.	Metodinė taryba 2017-06-20 protokolo Nr. 8.	Pritarta Mokytojų tarybos 2017-06-22 protokolo Nr. 2; Mokyklos tarybos 2017-07-03 protokolo Nr. 2.
24	Bendradarbiavimo su mokinių tėvais tikslai ir būdai.	Metodinė taryba 2017-06-20 protokolo Nr. 8.	Pritarta Mokytojų tarybos 2017-06-22 protokolo Nr. 2.
25	Bendradarbiavimo su pagalbos mokiniui institucijomis tikslai ir būdai.	Metodinė taryba 2017-06-20 protokolo Nr. 8.	Pritarta Mokytojų tarybos 2017-06-22 protokolo Nr. 2.
26	Bendradarbiavimo su įstaigomis, organizacijomis, įmonėmis ar asociacijomis tikslai ir būdai.	Metodinė taryba 2017-06-20 protokolo Nr. 8.	Pritarta Mokytojų tarybos 2017-06-22 protokolo Nr. 2.

III. MOKINIO GEROVĖS UŽTIKRINIMAS IR SVEIKATOS UGDYMAS MOKYKLOJE

16. Progimnazija, įgyvendindama progimnazijos ugdymo turinį, vadovaujasi Lietuvos higienos norma HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2017. „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“.

17. Progimnazijoje mokiniui saugia ir palankia ugdymosi aplinka rūpinasi ir mokinio gerovės užtikrinimo klausimus sprendžia progimnazijos Vaiko gerovės komisija, kuri vadovaujasi Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. V-579 „Dėl Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

18. Progimnazija, įgyvendindama progimnazijos ugdymo turinį, organizuoja kryptingas sveikos gyvensenos stiprinimo ir prevencines veiklas, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 2 d. įsakymu Nr. V-190 „Dėl Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“.

19. Į progimnazijos ugdymo turinį integruojama Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa, pavirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. spalio 25 d. Nr. V-941 „Dėl Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai programos patvirtinimo“.

20. Progimnazija sudaro sąlygas mokiniui mokytis pagarba vienas kitam tarp mokinių, mokinių ir mokytojų, kitų progimnazijos darbuotojų grįstoje, psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai sveikoje ir saugioje aplinkoje, laiku pastebi ir nedelsdama sustabdo patyčių ir smurto apraiškas, užtikrina higienos reikalavimų neviršijantį krūvį.

21. Progimnazija sudaro sąlygas mokiniui ugdytis bendrąsias kompetencijas, aktyviai veikti, tyrinėti, bendrauti ir bendradarbiauti įvairiose veiklose ir fizinėse bei virtualiose aplinkose, dalį formaliojo ir neformaliojo švietimo veiklų organizuodama už progimnazijos ribų: gamtoje, įvairiose įstaigose, muziejuose ir t.t.

22. Siekiant didinti ugdymo kokybę, mokinių mokymosi pasiekimus tobulinamos ir kuriamos ugdymo turinio inovacijos, skatinančios proceso modernizavimo įgyvendinimą:

22.1. Demokratinio ugdymo projektas „Mano svajonių mokykla“, skirtas, kuriant demokratinio ugdymo programą, į mokyklos veiklos planavimą, pokyčių įgyvendinimą įtraukti progimnazijos narius.

23. Progimnazijoje sudarytos sąlygos mokiniams kasdien turėti fiziškai aktyvią 20 min. pertrauką tarp pamokų.

24. Progimnazijoje sudarytos sąlygos mokiniams kasdien turėti 20 min. pertrauką pavalgyti šilto maisto.

25. Progimnazija planuoja ir organizuoja kryptingus sveikos gyvensenos, sveikatos saugojimo ir stiprinimo renginius.

26. Progimnazija, įgyvendindama progimnazijos ugdymo turinį, organizuoja kryptingas sveikos gyvensenos stiprinimo ir prevencines veiklas, apimančias patyčių, smurto, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevenciją, sveikos gyvensenos skatinimą, sudarydama sąlygas kiekvienam mokiniui nuolat jose dalyvauti.

27. Progimnazija 2017-2018 m.m. vykdys „Olweus“ patyčių prevencijos programą ir socialines ir emocines kompetencijas ugdančią programą (pykčio valdymo) „Įveikiame kartu“. Šias programas įgyvendins integruodama į ugdymo turinį, per neformaliojo vaikų švietimo veiklas, klasės auklėtojų valandas.

IV. PAŽINTINIŲ, KULTŪRINIŲ, SOCIALINIŲ IR PILIETINIŲ VEIKLŲ PLĖTOJIMAS

28. Progimnazija, siekdama nuosekliai ugdyti mokinių kompetencijas, mokyklos ugdymo turinyje susieja formaliąsias socialinio ugdymo pamokas (istorija, geografija) su neformaliomis praktinėmis veiklomis:

28.1. Pažintinės ugdymo veiklos, integruojamos į ugdymo turinį, organizuojamos 5, 6 ar 7 pamoką arba po pamokų. Kiekvienai klasei numatoma po 5 pažintinės veiklos pamokas.

- 28.2. pažintinėmis ir kultūrinėmis veiklomis, sudarydama galimybes mokiniams lankytis muziejuose, bibliotekose, įvairiuose renginiuose. Mokiniai, dalyvaudami šiose veiklose, gali gilinti savo žinias, tobulinti pažintines kompetencijas ir vertybines nuostatas;
- 28.3. skatinančiomis pilietinį įsitraukimą, ugdančias gebėjimą priimti sprendimus ir motyvaciją dalyvauti progimnazijos ir vietos bendruomenės veiklose. Šios veiklos padeda mokiniams teorines pilietiškumo žinias įprasminėti praktikoje;
- 28.4. padedančiomis mokiniams ugdytis medijų ir informacinę raštingumą;
- 28.5. socialinėmis veiklomis, padedančiomis mokiniams ugdytis pagarbos, rūpinimosi, pagalbos vienas kitam ir kitokiam vertybines nuostatas. Šios veiklos sudaro galimybes kiekvienam mokiniui ugdytis praktines socialines kompetencijas;
- 28.6. mokiniui pagal pradinio ir pagrindinio ugdymo programos I dalį pažintinė, kultūrinė, meninė, kūrybinė veikla yra privaloma ir yra sudėtinė ugdymo proceso dalis:
- 28.6.1. edukacijos vyksta bendradarbiaujant su miesto muziejais: Kauno miesto muziejumi, Maironio lietuvių literatūros muziejumi, Vaikų literatūros muziejumi, J. Grušo, S. Neries memorialiniais muziejais, M.K. Čiurlionio dailės muziejumi, K. Žilinsko dailės galerija, Lietuvos aviacijos muziejumi, Lietuvos pedagogikos istorijos muziejumi, Vytauto Didžiojo karo muziejumi, Lietuvos sporto muziejumi, P. Stulgos lietuvių liaudies instrumentų muziejumi, Lietuvos medicinos ir farmacijos istorijos muziejumi, VDU botanikos sodu, Kauno zoologijos sodu, Kauno zoologijos muziejumi;
- 28.6.2. organizuojamos sveikatingumo ir sporto šventės, knygų šventės, Žemės dienos šventė, dalyvaujame mokslo, technologijų, pasaulio pažinimo ir karjeros dienose „Erdvėlaivis-Žemė“.
- 28.6.3. socialinė-pilietinė veikla pagrindiniame ugdyme yra privaloma ugdymo proceso dalis. Jai skiriama 10 valandų per metus.
- 28.7. socialinę-pilietinę veiklą sudaro: aplinkos tvarkymas, savitvarka klasėse, dalyvavimas socialinės paramos akcijose, dalyvavimas pilietinio ir tautinio ugdymo projektuose, progimnazijos puošimas šventėms, pačių mokinių pagalba vieni kitiems, pagalba bibliotekoje, apleistų kapų tvarkymas Eigulių kapinėse.
- 28.8. už ugdytinių socialinės veiklos apskaitą atsakingi klasių vadovai. Veiklos apskaita vedama TAMO dienyne klasės socialinės veiklos lape. Lapą pildo klasės vadovas.

V. MOKINIŲ MOKYMO SI KRŪVIO REGULIAVIMAS

- 29.** Tausojant mokinio sveikatą, direktoriaus pavaduotoja ugdymui kartu su 5-8 klasių auklėtojomis:
- 29.1. organizuoja mokytojų, dirbančių konkrečioje klasėje, bendradarbiavimą sprendžiant mokinių krūvio optimizavimo klausimus.
- 29.2. organizuoja ir vykdo mokinių mokymosi krūvio bei skiriamų namų darbų stebėseną ir kontrolę.
- 29.3. užtikrina, kad mokiniams per dieną nebūtų skiriama daugiau kaip vienas kontrolinis darbas. Apie kontrolinį darbą mokiniai informuojami ne vėliau kaip prieš savaitę. Kontroliniai darbai po ligos, atostogų ar šventinių dienų neskiriami, išskyrus tuos atvejus, kai mokytojas ir mokiniai dėl to susitaria.
- 30.** 1-4 klasių mokiniams skiriamas maksimalus, 5-8 klasių mokiniams skiriamas minimalus privalomų pamokų skaičius per savaitę.
- 31.** Pamokų krūvis per dieną:
- 31.1. 1-4 klasių mokiniams – ne daugiau kaip 5 pamokos;
- 31.2. 5 klasių mokiniams – ne daugiau kaip 6 pamokos;
- 31.3. 6-8 klasių mokiniams – ne daugiau kaip 7 pamokos.
- 32.** Namų darbų skyrimas:
- 32.1 turi atitikti mokinio galias;

- 32.2. būtų naudingas grįžtamajai informacijai apie mokinio mokymąsi gauti, tolesniam mokymuisi;
- 32.3. 1-2 klasių mokiniams namų darbai neskiriami;
- 32.4. 3-4 klasių mokiniams skiriami namų darbai, kuriems atlikti reikia iki 0,5 valandos;
- 32.5. 5-6 klasių mokiniams skiriami namų darbai, kuriems atlikti reikia iki 1,5 valandos;
- 32.6. 7-8 klasių mokiniams skiriami namų darbai, kuriems atlikti reikia iki 2 valandų;
- 32.7. 3-8 klasių mokiniams namų darbai atostogoms neužduodami;
- 32.8. nebūtų skirti dėl įvairių priežasčių neįvykusių pamokų turiniui įgyvendinti.
- 33.** Mokiniams mokymosi krūvis per savaitę paskirstomas proporcingai. Penktadienį organizuojama mažiau pamokų ir kitų renginių nei kitomis savaitės dienomis.
- 34.** Tėvų (globėjų) prašymu ir direktoriaus įsakymu 5-8 klasių mokiniai gali būti atleidžiami nuo dailės, muzikos, šokio, kūno kultūros pamokų, jeigu mokosi neformaliojo vaikų švietimo ir formalųjį švietimą papildančio ugdymo mokyklose pagal atitinkamas formalųjį švietimą papildančio ugdymo programas.
- 35.** Mokinys, atleistas nuo dailės, muzikos, kūno kultūros, trimestro gale atlieka atskaitomąjį darbą, kurio vertinimas įskaitomas kaip trimestro vertinimas. Vertinimas rašomas dešimtbalėje vertinimo sistemoje.
- 36.** Už mokinių, atleistų nuo dailės, muzikos, šokio, kūno kultūros pamokų, saugumą atsako:
- 36.1. tėvai, jei tėvų prašyme nurodyta, kad mokinys tos pamokos metu bus namuose; kai šios pamokos pagal pamokų tvarkaraštį yra pirmosios arba paskutinės;
- 36.2. progimnazija, jei tėvų prašyme nurodyta, kad mokinys tos pamokos metu bus progimnazijoje.

VI. MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

- 37.** Mokinių pasiekimai ir pažanga ugdymo procese vertinami vadovaujantis Bendrosiomis programomis; Padinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 „Dėl pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“, Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 „Dėl pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (Žin., 2008, Nr. 99-3848), Kauno Kazio Griniaus progimnazijos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu 2017-07-04 įsakymu Nr. IV-52 ir skelbiamu mokyklos internetinėje svetainėje.
- 38.** Vertinant mokinių pasiekimus ir pažangą ugdymo procese taikoma įvairūs vertinimai:
- 38.1. Formuojamasis: mokinio mokymosi stebėjimas (pastangos, išitraukimas, mokinio suvokimas, kas išmokta), mokinio mokymasis (grįžtamasis ryšys) ir ugdymo turinio pritaikymas pagal mokinio individualias reikmes ir galimybes, laiku suteikti pagalbą;
- 38.1.1. Individualios mokinio pažangos paskirtis – stebėti, ar mokinio įgytų kompetencijų lygis optimalus, atitinkantis jam keliamus tikslus ir jo individualias galias, siekius, bei patirtį, ar mokinys nuolat ir nuosekliai išmoksta naujų ir sudėtingesnių dalykų, įgyja naujų gebėjimų, tvirtesnių vertybinių nuostatų, ieškoti būdų, kaip skatinti mokinio savistabą, atkaklumą, savo veiklos į(si) vertinimą ir tobulinimą;
- 38.1.2. Individualios mokinio pažangos vertinime dalyvauja pats mokinys, jo tėvai (globėjai), ugdatys mokytojai ir kiti švietimo specialistai. Atsižvelgiant į vertinimo informaciją, koreguojamas mokinio mokymasis.
- 38.2. Diagnostinis: padeda nustatyti mokinio pasiekimus ir pažangą tam tikro mokymosi etapo pradžioje ir pabaigoje, kad būtų galima numatyti tolesnio mokymosi žingsnius, suteikti mokymosi pagalbą sunkumams įveikti;
- 38.3. kaupiamasis.

39. Mokinių pasiekimų patikrinimas diagnostikos tikslais prieš mokymą ir mokymo procese atliekamas reguliariai pagal dalyko mokymosi logiką ir mokyklos susitarimus: mokiniai atlieka kontrolinius darbus ar kitas vertinimo užduotis, kurios parodo tam tikro laikotarpio pasiekimus, yra įvertinamos sutartine forma (pažymiais ar kaupiamaisiais balais). Atliekant diagnostinį vertinimą, gali būti atsižvelgiama į formuojamojo vertinimo metu surinktą informaciją. Diagnostinio vertinimo informacija būtina remtis, analizuojant mokinių pažangą ir poreikius, keliant tolesnius mokymo ir mokymosi tikslus.

40. Diagnostinio vertinimo užduotys, kontroliniai darbai, tarptautiniai ir nacionaliniai pasiekimų tyrimai ir patikrinimai vykdomi, taikant mokiniams iš anksto žinomus, su jais aptartus kriterijus, ir apima:

40.1. žinias ir supratimą (faktai, informacija, sąvokos, dėsningumas, teiginiai, simboliai, vienetai, pavyzdžiai, reikalingos priemonės), kurie būtini, kad mokiniai įsitrauktų į pažintines veiklas. Vertinant faktines žinias, tikrinama, kaip mokiniai įsimena, atpažįsta, apibrėžia, aprašo, nusako, iliustruoja pavyzdžiais, pasirenka priemones.

40.2. žinių taikymo gebėjimus, kurie apima įvairių situacijų supratimą ir žinių panaudojimą problemoms tose situacijose spręsti. Vertinami mokinių gebėjimai palyginti, priešpriešinti, klasifikuoti, modeliuoti, susieti, interpretuoti, rasti sprendimus, paaiškinti, parodyti supratimą.

40.3. aukštesnius mąstymo gebėjimus, būtinus, sprendžiant problemas, kuriant paaiškinimus, darant išvadas, priimant sprendimus, perkeltant žinias į naujas situacijas, sudaryti, sukurti, formuluoti išvadas, apibendrinti informaciją ir pritaikyti naujoms situacijoms, kritiškai vertinti, argumentuoti, reflektuoti.

41. Mokykla, siekdama padėti kiekvienam mokiniui, pagal galias pasiekti aukštesnius ugdymo(si) rezultatus:

41.1. pritaiko mokymą pagal mokinio gebėjimus, kad jis galėtų siekti aukštesnių rezultatų;

41.2. informuoja mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus) apie mokymosi pažangą ir pasiekimus, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu ir mokyklos nustatyta tvarka, prireikus koreguoja mokinio individualų planą. Kartu su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) aptaria mokinių daromą pažangą, mokymosi pasiekimus, ir numato, kaip juos gerinti ir pritaikyti turinį.

42. Jeigu mokinys:

42.1. neatliko mokyklos numatytos vertinimo užduoties (kontrolinio darbo, testo ar kt.), progimnazija numato laiką, per kurį jis turi atlikti ir atsiskaityti, ir suteikia reikiamą mokymosi pagalbą, iki mokiniui atsiskaitant. Jeigu mokinys ugdymo laikotarpiu per mokyklos numatytą laiką neatsiskaitė ir neparodė pasiekimų, numatytų Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose, jo pasiekimai prilyginami žemiausiam 10 balų sistemos įvertinimui.

42.2. neatliko mokyklos numatytu laiku vertinimo užduočių (kontrolinių darbų, testų ar kt.) dėl svarbių priežasčių (pvz., ligos ar kt.), ugdymo laikotarpio pabaigoje fiksuojamas įrašas „atleista“. Tokiais atvejais mokiniams, sugrįžusiems į ugdymo procesą, turi būti suteikta reikiama mokymosi pagalba.

43. Mokinių pasiekimų pažanga fiksuojama elektroniniame dienyne TAMO įrašant mokinio pasiektą mokymosi lygį (patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis) pradinėse klasėse ir vertinimą 10 balų sistema, „įskaityta“, „neįskaityta“, „atleista“ – pagrindiniame ugdyme.

44. Mokinių pažanga matuojama ir fiksuojama per kiekvieno dalyko pamoką, naudojant įvairius būdus ir formas, skatinančius mokinių mokymosi motyvaciją.

45. Vertinimo informacija sistemingai pateikiama žodžiu ar raštu mokiniams, tėvams, kitiems mokytojams, mokyklos administracijai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo reikalavimais.

46. Ne vėliau kaip iki kito mėnesio 10 d. klasių auklėtojai pageidaujantiems mokinio tėvams (globėjams) parengia informaciją raštu (ar elektroniniu būdu) apie jo mokymosi ir lankomumo rezultatus.

47. Gavus mokinių, jų tėvų (globėjų) raštiškus prašymus peržiūrėti gautus pasiekimų vertinimus, mokinių pasiekimų objektyvumą nustato direktoriaus įsakymu sudaryta komisija. Komisijai vadovauja direktoriaus įgaliota pavaduotoja. Komisijos darbe dalyvauja klasės auklėtojos, nedėstantys mokiniui dalyko mokytojai.

48. Pradinio ugdymo programoje pirmoje klasėje mokantis mokytojas susipažįsta su priešmokyklinio ugdymo pedagogo parengtomis rekomendacijomis apie vaiko pasiekimus ir individualią pažangą ir užtikrina ugdymosi tęstinumą.

49. Mokiniui baigiant pradinio ugdymo programą mokytojas parengia mokinio Pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašą, kuris padeda užtikrinti kiekvieno mokinio sėkmingą perėjimą prie mokymosi pagal pagrindinio ugdymo programą.

50. Pagrindinio ugdymo programos dalykų mokytojai susipažįsta su kiekvieno mokinio Pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašu ir užtikrina ugdymosi tęstinumą.

51. Mokiniai, baigę pagrindinio ugdymo programos I-ąją dalį, gauna pažymėjimą, kuriame jų žinios ir gebėjimai įvertinti pažymiais.

VII. MOKYMOŠI PASIEKIMŲ GERINIMAS IR MOKYMOŠI PAGALBOS TEIKIMAS

52. Progimnazija, sudarydama sąlygas kiekvienam mokiniui mokytis pagal jo gebėjimus ir pasiekti kuo aukštesnius pasiekimus, vadovaujasi Kauno Kazio Griniaus progimnazijos direktoriaus 2017-07-04 įsakymu Nr. 1V-53 patvirtintu „Mokinių mokymosi pasiekimų gerinimo priemonių planu“, Vaiko gerovės komisijos, Metodinės tarybos, Mokytojų tarybos nutarimais, išanalizavusi trimestro, metinius mokinių pasiekimus ir Standartizuotų testų, Tarptautinių ar nacionalinių pasiekimų tyrimų rezultatus.

53. Už mokymosi pasiekimų gerinimą ir pagalbos organizavimą atsakinga direktoriaus pavaduotoja ugdymui, kuri yra atsakinga ne tik už priimamus sprendimus, bet ir už tų sprendimų veiksmingumą.

54. Direktoriaus įsakymu patvirtintą Vaiko gerovės komisiją sudaro švietimo pagalbos specialistai (socialinis pedagogas, specialusis pedagogas, psichologas, logopedas). Komisijai vadovauja direktoriaus pavaduotoja ugdymui, kuri atsakinga už mokymosi pagalbos organizavimą. Vaiko gerovės komisija mokinių pasiekimus tiria ir analizuoja.

55. Progimnazija, siekdama gerinti mokinių mokymosi pasiekimus:

55.1. diegia aukštus mokymosi lūkesčius kiekvienam mokiniui (tarp jų ir žemus pasiekimus turintiems mokiniams), ugdo sąmoningą ir atsakingą požiūrį į mokymąsi;

55.2. ugdo mokinių pasididžiavimo savo mokykla, mokymusi jausmus;

55.3. ugdo atkaklumą mokantis;

55.4. nuolat aptaria mokinių pasiekimų gerinimo klausimus progimnazijos bendruomenėje;

55.5. nuolat stebi ugdymosi procesą, laiku nustato, kokios reikia pagalbos ir teikia ją mokiniams, ypatingai iš šeimų, kuriose nepalanki socialinė, ekonominė ir kultūrinė aplinka;

55.6. kartu su mokiniu, mokinio tėvais (globėjais) Vaiko gerovės komisija sprendžia mokinių vėlavimo į pamokas ir jų nelankymo priežastis;

55.7. tobulina progimnazijos mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo procesus, itin daug dėmesio skirdama grįžtamajam ryšiui, formuojamajam vertinimui pamokoje, diagnostiniam vertinimui;

55.8. sudaro galimybes mokytojams tobulinti profesines žinias, ypatingai dalykines kompetencijas ir gebėjimus, individualizuoti ugdymą, organizuoti ugdymo procesą įvairių gebėjimų ir poreikių mokiniams, berniukams ir mergaitėms. Mokytojai turi galimybę prireikus pasitelkti švietimo pagalbos specialistus ugdymo turiniui planuoti ir laiku koreguoti, atsižvelgiant į mokinių mokymosi pagalbos poreikius;

55.9. skatina mokinius rinktis mokymosi strategijas, padedančias atskleisti kūrybiškumą.

Progimnazija užtikrina sistemine mokymosi pagalba, kuri apima: žemų pasiekimų prevenciją (iš anksto numatant galimus probleminius atvejus ir stengiantis jų išvengti), intervenciją (sprendžiant iškilusias problemas) ir žemų pasiekimų kompensacines priemones (suteikiant tai, ko mokiniai negali gauti namuose).

56. Mokymosi procesas progimnazijoje nuolat stebimas ir analizuojamas, laiku nustatomi mokiniui kylantys mokymosi sunkumai:

56.1. kiekvieno trimestro pabaigoje (esant reikalui ir anksčiau), taip pat gavus Standartizuotų testų, Tarptautinių ar nacionalinių pasiekimų tyrimų rezultatus, analizuojami ir aptariami mokinių mokymosi pasiekimai, identifikuojami mokiniui (mokiniam) kylantys sunkumai. Apie sunkumus informuojami mokinio (-ių) tėvai, pagalbos mokiniui specialistai ir drauge tariamasi dėl mokymosi pagalbos suteikimo.

56.2. mokymosi pagalbą pirmiausia suteikia mokytojas pamokoje, kaip grįžtamąjį ryšį, konsultuojasi su Vaiko gerovės komisija (toliau VGK), pagalbos mokiniui specialistais, tariasi su mokinio tėvais:

56.2.1. jis pritaiko įvairias metodikas, diferencijuoja užduotis ir individualizuoja ugdymą organizuoja taip, kad jis atitiktų konkretaus mokinio poreikius ir galimybes.

56.2.2. Skiria trumpalaikes ar ilgalaikes konsultacijas:

56.2.2.1. Individualias: kai reikalinga to dalyko (temos) nuolatinė pagalba; mokinys lanko logopedinius užsiėmimus, specialiojo pedagogo užsiėmimus, psichologės konsultacijas;

56.2.2.2. Grupiniu būdu: pamokų, skirtų mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pasiekimams gerinti metu. Grupės sudaromos iš mokinių, kuriems reikalinga panašaus pobūdžio pagalba;

56.2.2.3. Pačių mokinių pagalba kitiems mokiniams.

56.3. Mokymosi pagalba mokiniui suteikiama:

56.3.1. kai jo pasiekimų lygis (vieno ar kelių dalykų) žemesnis, nei numatyta Pradinio, Pagrindinio ugdymo (I-oios dalies) bendrosiose programose, ir mokinys nedarą pažangos;

56.3.2. kai nepasiektas patenkinamas pasiekimų lygis, atlikus Standartizuotus testus;

56.3.3. kai ženkliai skiriasi Metiniai ir Standartizuotų testų rezultatai;

56.3.4. kai kontrolinis darbas įvertinamas nepatenkinamai;

56.3.5. kai mokinys dėl ligos ar kitų priežasčių praleido dalį pamokų.

56.3.6. Siekiant pagerinti mokinių pažangą ir pasiekimus pagalba pirmiausiai teikiama:

56.3.6.1. mokiniams, kurių pasiekimai žemi arba aukščiau;

56.3.6.2. sudaromos sąlygos mokykloje atlikti namų darbų užduotis;

56.3.6.3. stiprinti mokymosi motyvaciją kryptingai veikti, siekiant mokymosi tikslų;

56.3.6.4. itin daug dėmesio skirti formuojamajam vertinimui pamokoje, diagnostiniam vertinimui.

57. Pagalba mokytojui teikiama:

57.1. VGK ir mokyklos specialistai (logopedas, psichologas, specialusis pedagogas, socialinis pedagogas) konsultuoja dėl specialiojo ugdymo būdų, metodų, trukmės pritaikymo, techninės pagalbos ir specialiųjų priemonių naudojimo.

57.2. specialistai konsultuoja organizuojant ugdymo programų pritaikymą, vertinant jų veiksmingumą;

57.3. sudaromos galimybės mokytojams tobulinti savo profesines žinias, dalykines kompetencijas ir gebėjimus, organizuojant ugdymo procesą įvairių gebėjimų ir poreikių mokiniams.

58. Pagalba tėvams teikiama:

58.1. VGK ir progimnazijos specialistai (logopedas, psichologas, specialusis pedagogas, socialinis pedagogas) konsultuoja dėl specialiojo ugdymo būdų, metodų, trukmės pritaikymo, techninės pagalbos ir specialiųjų priemonių naudojimo.

58.2. specialistai konsultuoja vaikų ugdymo organizavimo, elgesio, lankomumo, saugumo užtikrinimo klausimais, formuojant sveikos gyvensenos įgūdžius, valdant emocijas.

59. Mokymosi pagalbos intensyvumas priklauso nuo jos poreikio, PPT (toliau Pedagoginė psichologinė tarnyba) ir mokyklos VGK rekomendacijų.

VIII. NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMAS MOKYKLOJE

60. Neformalusis vaikų švietimas įgyvendinamas pagal Neformaliojo vaikų švietimo koncepciją, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. ISAK-2695 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. kovo 29 d. įsakymo Nr. V-55 redakcija), Kauno Kazio Griniaus progimnazijos neformaliojo vaikų švietimo tvarkos aprašą, patvirtintą Kauno Kazio Griniaus progimnazijos direktoriaus 2017 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. 1V-55.

61. Neformalus vaikų švietimas skirtas mokinių saviraiškos programoms – meniniams, kalbiniams, sportiniams, sveikatos ugdymo, technologiniams, socialiniams, komunikacinių technologijų ir kitokiems mokinių gebėjimams bei tautiniam tapatumui ugdyti.

Progimnazija sudaro galimybes kiekvienam mokiniui, ypatingai turinčiam nepalankias socialines, ekonomines, kultūrinės sąlygas namuose, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių pasirinkti jo poreikius atliepiančias įvairių krypčių neformaliojo vaikų švietimo programas.

62. Neformalus vaikų švietimas neprivalomas ir laisvai pasirenkamas.

63. Neformaliojo švietimo valandos paskirstomos pagal ugdymo koncentrus, klasių komplektų skaičių, neformaliojo ugdymo organizavimo tradicijas ir tikslingumą.

64. Ši veikla įgyvendinama realizuojant neformaliojo ugdymo programas, finansuojamas Mokinio krepšelio lėšomis.

65. Neformaliojo vaikų švietimo grupės mokinių skaičius turi būti ne mažesnis kaip 15 mokinių.

66. Progimnazija mokslo metų pabaigoje įvertina mokinių neformaliojo švietimo rezultatus ir nustato poreikius kitiems mokslo metams. Atsižvelgus į juos iki birželio 15 d. siūlo programas naujiems mokslo metams.

67. Mokiniai pagal naujas neformaliojo švietimo programas pradedami mokytis nuo rugsėjo 1 d.

68. Mokinių grupių sudėtis per mokslo metus gali kisti.

69. Neformaliojo ugdymo valandos neskiriamos pasirenkamiesiems dalykams, pagilinto dalykų mokymo modulių programoms.

70. Neformaliojo ugdymo veikla įrašoma į Neformaliojo ugdymo tvarkaraštį ir tvirtinama progimnazijos direktoriaus.

71. Neformaliojo ugdymo būrelių pedagogai pildo Neformaliojo ugdymo apskaitos elektroninį dienyną.

72. Neformaliojo ugdymo užsiėmimai vyksta pasibaigus pagrindinio tvarkaraščio pamokoms.

73. Pradedant darbą mokslo metų pradžioje arba keičiantis jo pobūdžiui, neformaliojo švietimo užsiėmimų vadovai privalo organizuoti saugaus darbo ir elgesio instruktažus ir juos tinkamai įforminti dienyuose.

IX. UGDYMO TURINIO INTEGRAVIMAS

74. Mokomųjų dalykų metodinėse grupėse iki 2017-06-20 aptarus ir suderinus per mokslo metus pravedamos 1-2 integruotos pamokos.

75. Dalykų ugdymo turinio integravimas numatomas ir detalizuojamas rengiamuose ilgalaikiuose mokomųjų dalykų planuose (skiltyje Dalykų integravimas, nurodant dalykus, konkrečias integruojamas temas, mėnesį).

76. Integruojamų temų apskaitai užtikrinti integruojamųjų pamokų turinys elektroniniame klasės dienyne įrašomas abiejų dalykų apskaitai skirtuose puslapiuose.

77. Bendrosios kompetencijos – mokymo mokytis, komunikavimo, kultūrinio sąmoningumo, sveikatos ir gyvenimo įgūdžių formavimo integruojamoms programoms – ugdomos per dalykų pamokas įrašomas ilgalaikiuose planuose numatant skiltį Bendrųjų kompetencijų integravimas.

78. Prevencinių programų integravimas numatomas ir detalizuojamas rengiamuose ilgalaikiuose mokomųjų dalykų planuose (skiltyje Dalykų integravimas, nurodant dalykus, konkrečias integruojamas temas, mėnesį):

Programa	Dalykai	Valandų skaičius
Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos ir sveikatos ugdymo	Dorinis ugdymas 1-8 kl.	Ne mažiau kaip po 1 pamoką per metus.
	Pasaulio pažinimas 1-4 kl.	
	Gamta ir žmogus 5-6 kl.	
	Biologija 7-8 kl.	
	Kūno kultūra 1-8 kl.	
	Žmogaus sauga 5, 8 kl.	
	Klasės valandėlės 1-8 kl.	
Ekologinio ugdymo	Gamta ir žmogus 5-6 kl.	Ne mažiau kaip po 1 pamoką per metus.
	Biologija 7-8 kl.	
	Kūno kultūra 1-8 kl.	
	Žmogaus sauga 5, 8 kl.	
	Klasės valandėlės 1-8 kl.	
Žmogaus teisės, pareigos, atsakomybė, nusikalstamumo prevencija	Dorinis ugdymas 1-8 kl.	Ne mažiau kaip po 1 pamoką per metus.
	Klasės valandėlės 1-8 kl.	
Verslumo	Matematika 1-8 kl.	Ne mažiau kaip po 1 pamoką per metus.
	Geografija 6-8 kl.	
	Informacinės technologijos 5-7 kl.	
Antikorupcijos	Dorinis ugdymas 1-8 kl.	Ne mažiau kaip po 1 pamoką per metus.
	Klasės valandėlės 1-8 kl.	
Ugdymo karjerai	Klasės valandėlės 1-8 kl.	Ne mažiau kaip po 1 pamoką per metus.

X. DALYKŲ MOKYMO INTENSYVINIMAS

79. Progimnazija išlaikydama bendrą pamokų skaičių, skirtą dalykui per dvejus metus, neviršydamą pamokų skaičiaus per savaitę, intensyvina:

79.1. Žmogaus saugos kursą 5 klasėje, skirdama 1 savaitinę valandą, neskirdama 6 klasėje;

79.2. Žmogaus saugos kursą 8 klasėje, skirdama 1 savaitinę valandą, neskirdama 7 klasėje;

79.3. informacinių technologijų kursą 7 klasėje, skirdama 1 savaitinę valandą, neskirdama 8 klasėje.

80. Intensyvinant dalykų mokymą, išlaikomas bendras pamokų, skirtų dalykui per dvejus metus, ir neviršijamas maksimalus mokiniui privalomų pamokų skaičius per savaitę.

XI. UGDYMO DIFERENCIJAVIMAS

81. Ugdymo diferencijavimas (mokiniui individualiai, mokinių grupei: pasiekimų skirtumams mažinti, gabumams plėtoti, pritaikant įvairias mokymosi strategijas) – ugdymo tikslų, uždavinių ir mokymosi turinio ir priemonių, mokymosi aplinkos, metodų, tempo, skiriamo laiko, vertinimo

pritaikymas mokinių skirtybėms. Jo tikslas – sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui sėkmingiau mokytis.

82. Ugdymo turinys diferencijuojamas pamokoje, skiriant atitinkamas individualias ar grupines užduotis, nepažeidžiant mokinio interesų, nedarant žalos mokinio savivertei, tolesnio mokymosi galimybėms, mokinių santykiams klasėje ir mokykloje.

83. Specialiųjų poreikių mokiniai mokosi pagal pritaikytas ar individualizuotas programas: 36 mokiniai mokosi pagal pritaikytas, 1 mokinys – pagal individualizuotas įvairių dalykų programas.

84. Kūno kultūros pamokose:

84.1. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniai dalyvauja su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas ir atsižvelgus į savijautą.

84.2. parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams krūvis ir pratimai skiriami atsižvelgus į jų ligų pobūdį ir sveikatos būklę. Neskiriama ir neatliekama pratimų, galinčių skatinti ligų paūmėjimą. Dėl ligos pobūdžio negalintiems atlikti įprastų užduočių mokytojas taiko alternatyvias atsiskaitymo užduotis, kurios atitinka mokinių fizines galimybes ir gydytojo rekomendacijas.

85. Mokykla mokiniams, atleistiems nuo kūno kultūros pamokų dėl sveikatos ar laikinai dėl ligos, siūlo kitą veiklą: stalo žaidimus, šaškes, šachmatus, veiklą informaciniame centre, bibliotekoje.

86. Mokykla (metodinėse grupėse, Mokytojų taryboje, mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo metu) analizuoja, kaip ugdymo procese įgyvendinamas diferencijavimas, kaip mokiniams sekasi pasiekti dalykų bendrosiose programose numatytų pasiekimų ir priima sprendimus dėl tolesnio ugdymo diferencijavimo.

XII. MOKINIO INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO SUDARYMAS

87. Individualus ugdymo planas gali būti siūlomas patiriančiam mokymosi sunkumų, itin sėkmingai besimokančiam mokiniui, kuriuo siekiama padėti mokiniui planuoti, kaip pagal savo išgales pasiekti aukštesnių ugdymo(si) pasiekimų, ugdyti asmeninę atsakomybę dėl sąmoningo mokymosi, gebėjimo įgyvendinti išsikeltus tikslus.

88. Individualus ugdymo planas sudaromas atvykusiam mokytis iš užsienio ar mokomam namie mokiniui, pagal mokyklos siūlomą formą.

89. Sudarant individualų ugdymo(si) planą aptariama mokinio ir mokytojo įsipareigojimai, tikslų įgyvendinimo laikotarpis, priemonės ir būdai.

90. Trumpalaikis individualus ugdymo(si) planas gali būti sudaromas žodine, rašytine forma susitartam laikotarpiui. Ilgalaikis individualus planas sudaromas rašytine forma.

91. Mokinio individualus ugdymo planas sudaromas ir įgyvendinamas bendradarbiaujant mokytojams, mokiniams, mokinių tėvams (globėjams), švietimo pagalbos specialistams, mokyklos vadovams.

92. Mokinio individualiame plane numatomi mokymosi uždaviniai, apibrėžiami sėkmės kriterijai, numatomas mokinio indėlis į mokymąsi, reikiamą mokymosi pagalbą. Šie planai nuolat peržiūrimi ir koreguojami.

XIII. MOKYKLOS IR MOKINIŲ TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) BENDRADARBIAVIMAS

93. Progimnazija:

93.1. organizuoja mokytojų ir tėvų (globėjų) bendradarbiavimą, siekiant individualios kiekvieno mokinio pažangos, puoselėjant jo sveikatą, socialumą ir brandą.

93.2. užtikrina, kad tėvai ir progimnazija keistųsi abipusiai reikalinga informacija;

93.3. sudaro tėvams (globėjams) sąlygas dalyvauti progimnazijos gyvenime, kartu su mokytojais ir mokiniais spręsti mokymosi, pasiekimų gerinimo, elgesio, turiningo laisvalaikio, sveikos gyvensenos ir kitus klausimus;

93.4. užtikrina, kad tėvai (globėjai) galėtų išsakyti lūkesčius ir pasiūlymus progimnazijos veiklai tobulinti.

94. Informacija tėvams apie vaikus pateikiama elektroniniame TAMO dienyne, tėvų susirinkimuose, individualių pokalbių metu ar individualia rašytine informacija. Skubią informaciją (apie vėlavimą į pamokas, lankomumą, sveikatos sutrikimus ir kt.) klasių auklėtojai, mokytojai, kiti mokyklos specialistai pateikia telefonu.

95. Progimnazija skatina tėvus prisijungti prie TAMO dienyno, nuolat domėtis vaikų mokymusi, jų pasiekimais ir daroma pažanga, mokymosi poreikiais ir motyvacija, iškilus sunkumams skatina laiku kreiptis dėl pagalbos.

96. Tėvai, negalintys naudotis elektroniniu dienynu, pagal prašymą, informaciją apie vaikų pasiekimus gauna pateikiant popierines ataskaitas.

97. Kiekvieno trimestro paskutiniojo mėnesio pirmą savaitę (3 kartus per metus) progimnazijoje vyksta tėvų diena, kurios metu tėvai su kiekvienu dalyko mokytoju gali išsiaiškinti savo vaiko problemas ir numatyti būdus, kaip jas ištaisyti.

98. Tėvai gali rašyti užklausimus apie vaiko mokymąsi ir elgesį elektronine žinute TAMO dienyne klasės auklėtojai, dalykų mokytojams, mokyklos administracijai.

99. Progimnazija, įgyvendindama pagrindinio ugdymo programos I-ąją dalį, konsultuoja ir skatina tėvus:

99.1. sukurti mokiniams tinkamą edukacinę aplinką namuose;

99.2. pagrįstais lūkesčiais motyvuoti vaiką mokytis;

99.3. padėti vaikams mokytis namuose, ruošti namų darbus;

Palaikyti ir stiprinti dvasinius ryšius su vaiku, jį ramiai išklaudyti, patarti, padėti, domėtis vaiko veiklomis progimnazijoje ir už jos ribų;

99.4. sudaryti galimybes vaikams dalyvauti neformaliojo švietimo veiklose.

XIV. BENDRADARBIAVIMAS SU PAGALBOS VAIKUI INSTITUCIJOMIS

100. Nuolat bendradarbiaujame su pagalbos vaikui institucijomis, padedančiomis užtikrinti mokyklos lankymą bei visapusį mokinio vystymąsi: Kauno m. Vaiko teisių apsaugos skyriumi, Kauno m. Pedagogine psichologine tarnyba, Kauno m. Žaliakalnio PK, Kauno m. Socialinių paslaugų skyriumi, Kauno m. Žaliakalnio seniūnija. Keičiamės informacija; policijos pareigūnai dalyvauja prevenciniuose posėdžiuose, skaito paskaitas mokiniams, tėvams, mokytojams; kartu vykdome įvairias akcijas, projektus.

XV. ASMENŲ, BAIGUSIŲ UŽSIENIO VALSTYBĖS AR TARPTAUTINĖS ORGANIZACIJOS PRADINIO, PAGRINDINIO UGDYMO DALĮ AR PRADINIO UGDYMO PROGRAMĄ, UGDYMO ORGANIZAVIMAS

101. Progimnazija priima atvykusį asmenį, baigusį užsienio valstybės, tarptautinės organizacijos pradinio, pagrindinio ugdymo programos dalį ar pradinio ugdymo programą mokytis pagal Nuosekliojo mokymosi tvarkos aprašą, informuoja valstybinės mokyklos (biudžetinės įstaigos) savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją ir numato atvykusio mokytis asmens tolesnio mokymosi perspektyvą, veiksmingai reaguoti į atvykusį mokytis asmenų poreikius ir, bendradarbiaujant su tėvais (globėjais) ar teisėtais atstovais, sudaryti mokiniams galimybes sklandžiai integruotis į Lietuvos švietimo sistemą:

- 101.1. asmuo priimamas mokytis kartu su bendraamžiais;
- 101.2. aptariama progimnazijos teikiamos pagalbos formos ir būdai, progimnazijos, mokinio ir tėvų įsipareigojimai;
- 101.3. numatoma apytikrė adaptacinio laikotarpio trukmė;
- 101.4. pasitelkiama mokinius savanorius, galinčius padėti atvykusiam asmeniui sklandžiai įsitraukti į progimnazijos gyvenimą, mokytis ir ugdytis;
- 101.5. numatomas klasės vadovo, mokytojų darbas su atvykusiu mokiniu ir mokinio tėvais;
- 101.6. organizuoja mokytojų konsultacijas, individualias veiklas ugdymo programų skirtumams likviduoti;
- 101.7. numatomas atvykusio mokinio individualios pažangos stebėjimo per adaptacinį laikotarpį planas;
- 101.8. siūlo neformaliojo vaikų švietimo veiklas, kurios padėtų mokiniui greičiau integruotis.

XVI. LAIKINŲJŲ GRUPIŲ SUDARYMAS, KLASIŲ DALIJIMAS

102. Klasių dalijimas į grupes ir laikinųjų mobiliųjų grupių sudarymas grindžiamas atsižvelgiant į mokymui skirtas lėšas.

103. Mokyklos ugdymo turiniui įgyvendinti klasė į grupes dalijama:

- 103.1. doriniam ugdymui, jei tos pačios klasės mokiniai yra pasirinkę tikybą ir etiką;
  - 103.2. informacinėms technologijos ir technologijoms (Lietuvos higienos norma HN 21:2011 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos ir saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 (Žin., 2011, Nr. 103-4858);
  - 103.3. Užsienio kalboms:
    - 103.3.1. anglų kalbai mokytis 1-4 klasėse, jei klasėje yra ne mažiau kaip 20 mokinių;
    - 103.3.2. anglų kalbai mokytis 5-8 klasėse, jei klasėje yra ne mažiau negu 21 mokinys;
    - 103.3.3. rusų kalbai mokytis 6-8 klasėse, jei klasėje yra ne mažiau negu 21 mokinys.
  - 103.4. Mažiausia grupė vokiečių kalbai mokytis 6-8 klasėse – 6 mokiniai. Paralelių klasių atitinkamos grupės jungiamos į vieną, jei nesusidaro 6 mokinių grupė.
  - 103.5. Technologijoms mokytis pagal skirtingas programas.
  - 103.6. Kūno kultūrai mokytis 8 klasėje skiriamos berniukų ir mergaičių grupės.
  - 103.7. Neformalaus ugdymo grupė sudaroma, jei yra ne mažiau 15 mokinių.
- 104.** Laikinosios grupės sudaromos:
- 104.1. grupinėms konsultacijoms, mokymo pagalbai teikti, kai sprendžiamos ugdymui aktualios problemos: kai pagalba teikiama mokiniams, turintiems mokymosi sunkumų arba gabiems mokiniams;
  - 104.2. specialiajai pedagoginei pagalbai teikti.

XVI. MOKINIŲ MOKYMAS NAMUOSE

105. Mokinių mokymas namie organizuojamas, vadovaujantis Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašu, patvirtinti Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-1405 „Dėl Mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu.

106. Mokiniai namie mokomi savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu. Mokiniui, mokomam namie, progimnazija, suderinusi su mokinio tėvais (globėjais ar rūpintojais) ir atsižvelgusi į gydytojo konsultacinės komisijos rekomendacijas, parengia individualų ugdymo

planą, kuriame numatomi mokymosi tikslai, mokomi dalykai, ir jiems skiriamų pamokų skaičius, pasiekimų patikrinimo būdai ir laikas. Šį planą tvirtina mokyklos direktorius.

107. Namie mokomam mokiniui savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu skiriama pamokų:

Klasės	Pamokų skaičius per savaitę
1-3	9
4	11
5-6	12
7-8	13

108. Mokinys mokosi pagal progimnazijos vadovo pavirtintą ir su vienu iš mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) suderintą pamokų tvarkaraštį. Dalį pamokų gydytojų konsultacinės komisijos leidimu mokinys gali lankyti mokykloje arba mokytis nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu.

109. Suderinus su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais), progimnazijos direktoriaus įsakymu mokinys gali nesimokyti menų, dailės, muzikos, technologijų ir kūno kultūros. Elektroniniame dienyne TAMO ir mokinio individualiame ugdymo plane prie mokinio nesimokomų dalykų įrašoma „atleista“. Dalis pamokų, gydytojo leidimu lankomų mokykloje, įrašoma į mokinio individualų ugdymo planą.

XVIII. SUSITARIMAI DĖL MOKINIŲ ELGESIO

110. Mokinių elgesį progimnazijoje reglamentuoja Kauno Kazio Griniaus progimnazijos Mokinių taisyklės, patvirtintos Kauno Kazio Griniaus progimnazijos direktoriaus 2017-07-04 įsakymu Nr. 1V-54.

111. Progimnazijos darbuotojai, siekdami užtikrinti Progimnazijos bendruomenės narių ir aplinkinių saugumą, veiksmingai reaguoti į kraštutinius mokinių netinkamo elgesio atvejus bei iškilusią grėsmę, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu Nr. V-1268 „Dėl pritarimo rekomendacijoms dėl poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams“ vadovaujasi šiomis sąvokomis ir gali taikyti išvardintas poveikio priemones ar imtis išvardintų veiksmų:

111.1. Vartojamos sąvokos:

111.1.1. Draudžiami daiktai – tokie daiktai, kurie nurodyti mokyklos Mokinių taisyklėse bei daiktai (reikmenys), gaminiai ar medžiagos, kurių apyvarta uždrausta arba ribojama Lietuvos Respublikos įstatymų ar kitų teisės aktų saugumo, sveikatos apsaugos ir kitais poreikiais.

111.1.2. Netinkamas mokinio elgesys – mokinio elgesys, keliantis realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, taip pat pasikartojantis, tyčinis, agresyvus, įžūlus, griaunantis ugdymo procesą, pažeidžiantis kitų asmenų garbę ir orumą bei psichologinį ir fizinį saugumą mokinio elgesys.

111.1.3. Poveikio priemonė – mokyklos darbuotojo veiksmai, kuriais siekiama nutraukti ar sustabdyti netinkamą mokinio elgesį bei atkurti psichologiškai ir fiziškai saugią ir savitarpio pagarba grįstą ugdymosi aplinką.

111.1.4. Pagrįsti fiziniai veiksmai – su fiziniu kontaktu susiję mokyklos darbuotojo veiksmai mokinio atžvilgiu, kurių gali būti imamas siekiant nutraukti mokinio elgesį, keliantį realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, arba užkirsti jam kelią.

111.1.5. Ugdymosi vietos pakeitimas – laikinas mokinio atskyrimas nuo kitų mokinių, tęsiant mokinio ugdymąsi kitoje mokyklos patalpoje arba teikiant mokiniui reikiamą švietimo pagalbą.

111.2. Poveikio priemonės, kurių gali imtis mokyklos darbuotojas, siekdamas užtikrinti mokyklos bendruomenės narių ir (ar) aplinkinių saugumą:

111.2.1. pakeisti mokinio ugdymosi vietą;

111.2.2. organizuoti mokinio daiktų patikrinimą;

111.2.3. panaudoti pagrįstus fizinius veiksmus;

111.2.4. iškvieisti mokyklos vadovą ar jo įgaliotą asmenį.

112. Taikant numatytas poveikio priemones atsižvelgiama į mokinio specialiuosius poreikius, jo sveikatos būklę, psichologinę savijautą ir kitas, poveikio priemonės parinkimui ir taikymui svarbias, aplinkybes.

113. Poveikio priemonės taikomos mokiniui tik tada, kai mokykla yra išnaudojusi visas kitas galimas priemones ir švietimo pagalbos teikimo galimybes ir jos nedavė laukiamų rezultatų, išskyrus

neatidėliotinus atvejus, kai vaiko elgesys daro žalą ar kelia realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, saugumui ar turtui.

114. Apie mokiniui pritaikytą priemonę nedelsiant informuojamas mokyklos vadovas ar jo įgaliotas asmuo, mokinio tėvai (globėjai) arba bent vienas iš jų, esant būtinybei, savivaldybės vaiko teisių apsaugos skyrius ir (ar) teritorinė policijos įstaiga.

115. Sprendžiant mokinio elgesio problemas bei taikant poveikio priemones vadovaujamosi Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija (Žin., 1995, Nr. 80-3214; 2010, Nr. 157-7969), Vaikų, vartojančių narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, nustatymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 2 d. nutarimu Nr. 437 (Žin., 2002, Nr. 35-1305.; 2007, Nr. 107-4379), Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. V-579 (Žin., 2011, Nr. 45-2121), Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. ISAK-941 (Žin., 2004, 100-3729; 2011, Nr. 99-4675), Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. V-1396 (Žin., 2011, Nr. 97-4600), Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. rugsėjo 17 d. įsakymu Nr. ISAK-1462 „Dėl teisės pažeidimų, mokyklos nelankymo, narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo, ŽIV/AIDS, smurto ir nusikalstamumo prevencijos“ (Žin., 2004, Nr. 145-5281) ir kitais teisės aktais, taip pat prioritetingos vaiko teisių ir interesų apsaugos ir gynimo, vaiko žmogiškojo orumo, individualizavimo, visapusiškumo, pagarbos ir protingumo principais.

XIX. UGDYMO KARJERAI ORGANIZAVIMAS

116. Ugdant karjerai vadovaujamosi Profesinio orientavimo vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V-1090/A1-314.

117. Ugdymas karjerai – tai žinių, gebėjimų ir nuostatų apie save, karjeros (mokymosi ir darbo) galimybes, karjeros sprendimų priėmimą, karjeros planavimą, derinimą su kitomis gyvenimo sritimis ir realizavimą įgijimo procesas. Ugdymu karjerai siekiama mokiniams suteikti karjeros valdymo kompetencijų, grindžiamų bendrosiomis kompetencijomis.

118. Ugdymas karjerai integruojamas į atskirų dalykų bendrąsias programas, neformalųjį švietimą.

119. Ugdymas karjerai mokykloje apima šias sritis:

119.1. Informavimą apie karjerą, kurio tikslas yra rinkti, teikti ir vertinti informaciją, reikalingą planuojant karjerą, renkantis mokymąsi, profesinės veiklos sritį ar darbą (informaciją apie švietimo ir mokslo institucijas, priėmimo taisykles, studijų ir mokymo programas, kvalifikacijas, profesijas,

darbo rinką, profesines karjeros galimybes ir t.t.). Šioje veikloje naudojamos įvairios specializuotos interneto svetainės, spausdinti leidiniai, žinytai, organizuojami susitikimai su įvairių profesijų atstovais, išvykos į įmones, įstaigas, organizacijas.

119.2. Profesinį veiklinimą, kurio tikslas – organizuoti mokinių veiklą naudojant realaus ir virtualaus darbo kontekstą, ir aplinką, plėtojant mokinių žinias ir įgūdžius apie įvairias darbo veiklos sritis, darbą, įsidarbinimą, darbdavius ir darbuotojus.

119.3. Karjeros vertinimą, kurio tikslas padėti mokiniams pažinti individualias savybes (nuostatas, žinias, supratimą, gebėjimus) ir juos įvertinti atsižvelgus į karjeros (mokymosi, studijų ir profesinės veiklos) galimybes ir reikalavimus. Šioje veikloje naudojami įvairūs klausimynai, užduotys, testai, skirti individualioms savybėms, interesams, jų sąsajoms su profesine karjera, karjeros planavimu, įgyvendinimu ir vertinimu padėti pažinti.

119.4. Karjeros konsultavimą, kurio tikslas – teikti pagalbą mokiniams planuojant karjerą, renkantis mokymąsi, padėti pažinti ir įsivertinti individualias savybes, profesijos ypatumus, karjeros galimybes.

120. Ugdymo karjerai veiklas progimnazijoje koordinuoja direktoriaus pavaduotoja ugdymui, šios veiklos organizuojamos ir vykdomos kartu dalyvaujant klasių auklėtojoms, ugdymo karjerai koordinatorei, įvairių dalykų mokytojams, psichologei, socialinei pedagogei, siekiant veiksmingiau padėti mokiniams pasirengti gyvenimui ir darbui, pasirenkant mokymosi kryptį.

XX. PROGIMNAZIJOS MOKYMOSI APLINKA

121. Progimnazijos mokymosi aplinka yra progimnazijos kultūros dalis. Ji orientuota į pradinio ir pagrindinio ugdymo programos I-osios dalies tikslų įgyvendinimą, mokinių mokymosi poreikių įvairovės tenkinimą, ugdymo proceso modernizavimą.

122. Fizinė mokymosi aplinka: progimnazijos teritorija, patalpos yra saugios ir gerai pritaikytos pradinio ir pagrindinio ugdymo programos I-osios dalies tikslų įgyvendinimui dirbant kabinetine sistema. Visi mokytojai turi tinkamai įrengtas, kompiuterizuotas darbo vietas kabinetuose, mokytojų kambaryje, progimnazijos informaciniame centre.

123. Progimnazija renovuota 2007 m. Teritorija ir vidaus patalpos stebimos kameromis.

124. Yra pakankamai vadovėlių, metodinės literatūros ir kitų spausdinių, periodinių leidinių. Esamas mokymo ir mokymosi priemonių kiekis ir šiuolaikiškumas sudaro geras sąlygas mokytojams dirbti inovatyviai, naudojant šiuolaikines mokymo technologijas, padėti mokiniams įgyti šiuolaikinėje visuomenėje būtinų bendrųjų kompetencijų ir nuostatų (mokytojams, mokiniams, administravimui skirti kompiuteriai, interaktyvios lentos ir kt. priemonės). Virtualiose mokymo(si) aplinkose prieinamos skaitmeninės priemonės, socialiniai tinklai, interneto svetainės, bendravimo ir bendradarbiavimo aplinkos.

125. Progimnazijoje veikia modernus informacinis centras ir konferencijų salė, biblioteka.

126. Mokytojams sudaromos sąlygos vesti užsiėmimus progimnazijos Kazio Griniaus muziejuje, kituose miesto muziejuose, gamtoje, kultūros įstaigose, įmonėse bei kitose aplinkose.

127. Progimnazijos valgykloje mokiniai turi geras sąlygas pavalgyti šilto maisto.

128. Progimnazijos koridoriuose įrengti suoliukai mokinių poilsiui.

129. Psichologinė ir socialinė aplinka. Visi progimnazijoje jaučiasi saugiai, patogiai, jaukiai. Santykiai tarp bendruomenės narių pagarbūs, konstruktyvūs, geranoriški, tolerantiški, lygiaverčiai, grindžiami bendradarbiavimu, atjauta. Aiški ir laiku gaunama informacija įvairiais progimnazijos bendruomenės veiklos klausimais.

130. Susitarimai ir informavimas: progimnazijos bendruomenei svarbi veikla, jos tikslai, uždaviniai, principai aptariami mokytojų metodinėse grupėse, mokytojų tarybos posėdžiuose. Mėnesio veikla fiksuojama progimnazijos Mėnesio plane. Veikia progimnazijos interneto svetainė, intranetas.

XXI. MOKYMO IR MOKYMOŠI IŠTEKLIŲ ĮSIGIJIMAS IR NAUDOJIMAS

131. Vadovėliai ir mokymo priemonės perkami iš numatytų Mokinio krepšelio lėšų, vadovaujantis Kauno Kazio Griniaus progimnazijos aprūpinimo bendrojo lavinimo dalykų vadovėliais ir mokymo priemonėmis tvarkos aprašu, patvirtintu 2017-04-10 įsakymu Nr. 1V-32 „Dėl Mokinių aprūpinimo bendrojo ugdymo dalykų vadovėliais ir mokymo priemonėmis 2016 metams tvarkos patvirtinimo“.

132. Dalykų mokytojai metodinėse grupėse aptaria galimų įsigyti vadovėlių ir mokymo priemonių sąrašus ir pageidavimus pateikia bibliotekos vedėjai. Vedėja išanalizuoja pageidavimus ir patikrina esamą vadovėlių kiekį progimnazijoje. Progimnazijos tarybai pritarus, Supaprastintų viešųjų pirkimų komisija vykdo bendrojo lavinimo dalykų vadovėlių ir mokymo priemonių pirkimą.

II SKYRIUS

PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

I. PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMO BENDROSIOS NUOSTATOS

133. Bendroji programa įgyvendinama, vadovaujantis joje numatytomis bendrosiomis ugdymo nuostatomis ir principais, didaktinėmis mokinių pasiekimų vertinimo nuostatomis, naudojant ugdymo turinio integravimo galimybes ir laikantis ugdymo aplinkos kūrimo reikalavimų.

134. Pradinio ugdymo programai įgyvendinti pamokų skaičius grupine mokymosi forma kasdien:

Dalykas	Pamokų skaičius							
	1 klasė		2 klasė		3 klasė		4 klasė	
	Savaitinių pamokų skaičius	Iš viso pamokų per metus	Savaitinių pamokų skaičius	Iš viso pamokų per metus	Savaitinių pamokų skaičius	Iš viso pamokų per metus	Savaitinių pamokų skaičius	Iš viso pamokų per metus
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	1	34	1	34	1	34	1	34
Kalbos:								
Lietuvių kalba (gimtoji)	8	272	7	238	7	238	7	238
Anglų kalba			2	68	2	68	2	68
Matematika	4	136	5	170	5	170	4	136
Pasaulio pažinimas	2	68	2	68	2	68	2	68
Dailė ir technologijos	2	68	2	68	2	68	2	68
Muzika	2	68	2	68	2	68	2	68
Kūno kultūra	2	68	2	68	2	68	2	68
Choreografija	1	34	1	34	1	34	1	34
Valandų skaičius mokiniui	22	748	24	816	24	816	24	782
Valandos, skirtos mokinių poreikiams tenkinti	1	34	1	34	1	34	2	68
Neformalusis ugdymas	2	68	2	68	2	68	2	68

135. Atsižvelgiant į mokinių ugdymosi poreikius ir galimybes, progimnazija pasirinko perskirstant ugdymo dalykams klasei vieneriems metams skiriamą valandų skaičių, išlaikant bendrą pradinio ugdymo programos koncentrai (per dvejus metus) skiriamą ugdymo valandų skaičių.

136. Ugdymo procesas progimnazijoje organizuojamas pamokų forma. Pamokos trukmė 2-4 klasių mokiniams – 45 min., 1 klasių mokiniams – 35 min.

137. Pamokos, skirtos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti ir mokymosi pasiekimams gerinti, pradiniam ugdyme naudojamos grupinėms ir individualioms konsultacijoms: užsienio kalbai ir kūno kultūrai mokytis (choreografijai) ir mokiniams, turintiems ugdymosi sunkumų, ugdyti.

138. 10 ugdymo proceso dienų per mokslo metus organizuojama vadovaujantis:

138.1. 5 dienos mokyklos tarybos sprendimu;

138.2. 5 dienos savivaldybės sprendimu.

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Ugdomos kompetencijos	Laikas	Atsakingi vykdytojai
1	Rugsėjo 1-osios šventė. Mokslo ir žinių diena.	Komunikavimo (išsakyti savo mintis, išklausti); Socialinės (pozityviai bendrauti, dalyvauti bendruomenės gyvenime).	Rugsėjo 1 d.	1 klasių auklėtojos; 5-8 klasių auklėtojos
2	Derliaus diena	Pažinimo (plėsti akiratį, stebėti, vertinti, daryti išvadas); Kūrybingumo (aktyviai ir kūrybingai veikti, į veiklas įtraukti kitus).	Spalio mėn.	3 klasių auklėtojos
3	Žibintų šventė	Pažinimo (plėsti akiratį, klausti ir ieškoti atsakymų); Socialinės (būti atsakingam, padėti kitiems, priimti pagalbą).	Lapkričio mėn.	4 klasių auklėtojos
4	Renginiai „Tau Lietuva“	Kūrybingumo ir iniciatyvumo (mąstyti kūrybingai, inicijuoti idėjų įgyvendinimą, aktyviai ir kūrybingai veikti, į veiklas įtraukti kitus); Asmeninės (priimti iššūkius, įvertinti savo jėgas, laikytis duoto žodžio); Socialinės (pozityviai bendrauti, dalyvauti bendruomenės gyvenime).	Vasario mėn.	2 klasių auklėtojos
5	„Kaziuko“ mugė“	Kūrybingumo ir iniciatyvumo (mąstyti kūrybingai, inicijuoti idėjų įgyvendinimą, aktyviai ir kūrybingai veikti, į veiklas įtraukti kitus); Asmeninės (priimti iššūkius, įvertinti savo jėgas, laikytis duoto žodžio).	Kovo mėn.	2 klasių auklėtojos
6	Sporto ir sveikatinimo šventė	Asmeninės (įvertinti savo jėgas ir priimti iššūkius, pažinti savo galias, valdyti emocijas ir jausmus); Socialinės (pozityviai bendrauti, būti atsakingam, padėti kitiems).	Gegužės mėn.	1 klasių auklėtojos

7	Prevencijos diena „Saugau save ir padedu kitiems“	Asmeninės (įvertinti savo jėgas ir priimti iššūkius, pažinti savo galias, valdyti emocijas ir jausmus); Socialinės (pozityviai bendrauti, būti atsakingam, padėti kitiems).	Gegužės mėn.	1 klasių auklėtojos
8	Projektas „Tvarkau aplinką, rūšiuoju“	Pažinimo (plėsti akiratį, klausti ir ieškoti atsakymų, daryti išvadas); Socialinės (pozityviai bendrauti, būti atsakingam, padėti kitiems).	Gegužės mėn.	3 klasių auklėtojos
9	Karjeros diena “Kuo būti?”	Pažinimo (plėsti akiratį, klausti ir ieškoti atsakymų, daryti išvadas); Asmeninės (pažinti save ir įvertinti savo jėgas).	Gegužės mėn.	3 klasių auklėtojos
10	Projektas „Mėgstu skaityti knygas“	Pažinimo (plėsti akiratį, klausti ir ieškoti atsakymų); Asmeninės (pažinti save, tobulinti savo gebėjimus, plėsti akiratį).	Gegužės mėn.	4 klasių auklėtojos

139. Kiekvienam mokiniui per metus iš Mokinio krepšelio lėšų yra finansuojamos dvi edukacinės programos miesto muziejuose.

II. BENDROSIOS PROGRAMOS UGDYMO DALYKŲ, INTEGRUOJAMŲJŲ PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS

140. Dorinis ugdymas:

140.1. tėvai, (globėjai) parenka mokiniui vieną iš dorinio ugdymo dalykų: etiką arba tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos tikyba;

140.2. dorinio ugdymo dalyką mokiniui galima keisti kiekvienais mokslo metais pagal tėvų (globėjų) parašytą prašymą.

141. Kalbinis ugdymas:

141.1. siekiant gerinti mokinių lietuvių kalbos (gimtosios) vartojimo žodžiu ir raštu pasiekimus skaitymo, rašymo, kalbėjimo ir klausymo gebėjimai ugdomi per visų dalykų ir ugdymo ričių veiklas, kalbos vartojimo kompetencijos įgyvendinamos panaudojant mokomąsias užduotis kalbai ir mąstymui ugdyti, kreipiant dėmesį į kalbinę raišką ir rašto darbus;

141.2. Pirmosios užsienio kalbos mokymas:

141.2.1. pirmosios užsienio kalbos mokoma antraisiais-ketvirtaisiais pradinio ugdymo programos metais;

141.2.2. tėvai (globėjai) parenka mokiniui vieną iš mokyklos siūlomų Europos kalbų: anglų kalbą.

141.2.3. anglų kalbai mokytis visose 2-4 klasėse skiriama po 2 ugdymo valandas per savaitę.

142. Socialinis ir gamtamokslinis ugdymas:

142.1. gamtamoksliniams gebėjimams ugdytis skiriama ½ pasaulio pažinimo dalykui skirto ugdymo laiko. Sudarančios sąlygos ugdytis praktinius gamtamokslinius gebėjimus, todėl dalis (1/4) dalykui

skiriamo laiko, skiriama organizuoti ugdymą tyrinėjimams palankioje aplinkoje, natūralioje gamtinėje (pvz. Parke, miške, prie vandens telkinio ar pan.) aplinkoje;

142.2. socialiniams gebėjimams ugdytis skiriama dalį (1/4) pasaulio pažinimo dalyko laiko socialinės, kultūrinės aplinkos pažinimui palankioje aplinkoje (pvz. Lankantis visuomeninėse, bendruomenių, kultūros institucijose ir pan.).

143. Matematinis ugdymas:

143.1. matematinis ugdymas organizuojamas, Bendrosios programos matematikos dalyko programa, nacionalinių tyrimų ir standartizuotų testų rezultatais, pagal galimybes naudojant informacines komunikacines technologijas, skaitmenines mokomasias priemones;

143.2. 4-oje klasėje 1 papildoma valanda skiriama iš valandų Mokinių ugdymo poreikiams tenkinti.

144. Kūno kultūra:

144.1. kūno kultūrai skiriamos 2 ugdymo valandos per savaitę. 1 valanda per savaitę 2-4 klasėse skiriama choreografijos mokymui. 1-oje klasėje 1 valanda per savaitę skiriama choreografijai iš valandų Mokinių ugdymo poreikiams tenkinti.

144.2. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės organizuojamos taip:

144.2.1. mokiniai dalyvauja ugdymo veiklose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas;

144.2.2. tėvų (globėjų) pageidavimu mokiniai gali lankyti sveikatos grupes ne mokykloje. Už saugų nuvykimą ir saugumą užsiėmimų metu atsako tėvai;

144.2.3. siekiant skatinti mokinių fizinį aktyvumą, sveikatinimą, progimnazijoje sudarytos sąlygos ir organizuojamos aktyviosios pertraukos.

145. Meninis ugdymas (dailė ir technologijos, muzika):

145.1. technologiniam ugdymui skiriama ne mažiau kaip 1/3 dalykui ir technologijų dalykui skiriamo laiko, nurodyto Bendrojo ugdymo plane.

146. Integruojamųjų, prevencinių ir kitų ugdymo programų įgyvendinimas:

146. 1. Į Bendrosios programos ugdymo dalykų programų turinį integruojama:

146.1.1. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtintų integruojamųjų Mokymosi mokyti, Komunikavimo, Darnaus vystymosi, Kultūrinio sąmoningumo, Gyvenimo įgūdžių ugdymo programų pagrindai. Žmogaus saugos bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-1159 (Žin., 2012, Nr. 89-4668), ir Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai bendroji programa, patvirtinta Lietuvos respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-1290 (Žin., 2012, Nr. 105-5347);

146.1.2. Mokinių mokėjimo mokyti, bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymo integruojamosios programos integruojamos į visus mokomuosius dalykus;

146.1.3. Darnaus vystymosi, komunikavimo integruojamoji programa integruojama į visus mokomuosius dalykus ir neformaliojo ugdymo veiklą.

146.1.4. Sveikatos ir gyvenimo įgūdžių integruojamosios programos integruojamos į gamtos mokslų, technologijų, kūno kultūros dalyką.

146.1.5. Prevencinės programos, ugdančios mokinių atsparumą neigiamiems gyvenimo reiškiniams bei padedančios vykdyti žalingų įpročių, priklausomybės ligų, AIDS ir kt. prevenciją, integruojamos į mokomųjų dalykų bei neformaliojo ugdymo veiklą; Mokiniai dalyvauja „Olweus“ patyčių prevencijos programoje bei „Įveikiame kartu“ – emocijų ir pykčio valdymo programoje.

146.1.6. Žmogaus sauga pradinėse klasėse integruojama į pasaulio pažinimą.

147. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas:

147.1. Vertinant mokinių pasiekimus ir pažangą ugdymo procese taikomas formuojamasis, diagnostinis, apibendrinamasis bei kaupiamasis vertinimai:

147.1.1. formuojamasis vertinimas atliekamas nuolat ugdymo proceso metu, teikiant mokiniui informaciją (daugiausiai žodžiu, o prireikus ir raštu, t.y. parašant komentarą) apie jo mokymosi eigą, esamus pasiekimus ar nesėkmes;

147.1.2. diagnostinis vertinimas pagal iš anksto aptartus su mokiniais vertinimo kriterijus paprastai atliekamas tam tikro ugdymo(si) etapo (temos, kurso) pradžioje ir pabaigoje, siekiant diagnozuoti esamą padėtį: nustatyti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą, numatyti tolesnio mokymosi galimybes;

147.1.3. atsižvelgiant į tai, kas norima įvertinti (vertinimo tikslą), mokytojai taiko įvairius diagnostinio vertinimo metodus: praktines, kūrybines užduotis, kontrolinius, projektinius darbus, testus. Per dieną atliekamas ne daugiau nei vienas diagnostinis darbas;

147.1.4. informacija apie mokymosi rezultatus (kontrolinių, testų ir kitų užduočių atlikimo) mokiniams ir tėvams (globėjams) teikiama trumpais komentarais, lygiai nenurodomi, taip pat nenaudojami pažymių pakaitalai (raidės, ženklai, simboliai ir pan.);

147.1.5. apibendrinamasis vertinimas atliekamas ugdymo laikotarpio ir pradinio ugdymo programos pabaigoje. Trimestro mokinių pasiekimai apibendrinami vertinant mokinio per mokykloje nustatytą ugdymo laikotarpį padarytą pažangą, orientuojantis į bendrojoje programoje aprašytus mokinių pasiekimų lygių požymius ir įrašomi.

147.2. Pradinių klasių mokinių pasiekimų pažanga fiksuojama elektroniniame dienyne TAMO įrašant mokinio pasiektą mokymosi lygį (patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis).

147.3. Dorinio ugdymo pasiekimai lygiais neapibendrinami. Atitinkamose dienyne skiltyse ir elektroniniame dienyne TAMO įrašoma padaryta ar nepadaryta pažanga („pp“ arba „np“).

Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių, ugdomų pagal pritaikytą individualizuotą programą bei specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių padaryta ar nepadaryta pažanga fiksuojama atitinkamo dienyne skiltyje ir elektroniniame dienyne TAMO („pp“ arba „np“).

147.4. Siekiant padėti kiekvienam mokiniui pagal išgales pasiekti aukštesnių ugdymo(si) rezultatų užtikrinama:

147.4.1. mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo būdų ir formų dermė (ypač mokytojams, dirbantiems toje pačioje klasėje), vertinimo metu sukauptos informacijos sklaida;

147.4.2. kartu su mokinių tėvais (globėjais) aptariama mokinių daroma pažanga, mokymosi pasiekimai, numatomi mokinio ugdymo(si) pasiekimų gerinimo būdai, prireikus koreguojamas mokinio individualus ugdymo planas;

147.4.3. progimnazija elektroniniu būdu (elektroninis dienyne TAMO) informuoja mokinių tėvus (globėjus) apie mokinių mokymosi pasiekimus ir numato būdus bei galimybes mokinių, jų tėvų (globėjų) pageidavimu peržiūrėti gautus pasiekimų įvertinimus;

147.4.4. progimnazijos pradinio ugdymo mokytojas planuoja mokinių mokymosi pasiekimus ir vertinimą remdamasis mokykloje priimtais susitarimais dėl ugdymo turinio planavimo ir pasiekimų vertinimo, atsižvelgdamas į klasės mokinių ugdymosi pasiekimus, poreikius ir galimybes.

III SKYRIUS

I. PAGRINDINIO UGDYMO I-OSIOS DALIES PROGRAMOS VYKDYMO BENDROSIS NUOSTATAS

148. Progimnazija, vykdydama pagrindinio ugdymo programą, vadovaujasi: Pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, Pagrindinio ugdymo programos aprašu, patvirtintu švietimo ir mokslo ministro.

149. Progimnazija, vykdydama pagrindinio ugdymo programą ir formuodama progimnazijos ugdymo turinį, užtikrina pagrindinio ugdymo bendrosioms programoms įgyvendinti minimalų pamokų skaičių per savaitę.

150. Pagrindinio ugdymo programai įgyvendinti pamokų skaičius grupine mokymosi forma kasdien:

Dalykas	Pamokų skaičius							
	5 klasė		6 klasė		7 klasė		8 klasė	
	Savaitinių pamokų skaičius	Iš viso pamokų per metus	Savaitinių pamokų skaičius	Iš viso pamokų per metus	Savaitinių pamokų skaičius	Iš viso pamokų per metus	Savaitinių pamokų skaičius	Iš viso pamokų per metus
Dorinis ugdymas (tikyba arba etika)	1	36	1	36	1	36	1	36
Kalbos:								
Lietuvių kalba (gimtoji)	5	180	5	180	5	180	5	180
Užsienio kalba I-oji (anglų kalba)	3	108	3	108	3	108	3	108
Užsienio kalba II-oji (vokiečių, rusų k.)			2	72	2	72	2	72
Matematika	4	144	4	144	4	144	4	144
Gamtamokslinis ugdymas:								
Gamta ir žmogus	2	72	2	72				
Biologija					2	72	1	36
Fizika					1	36	2	72
Chemija							2	72
Informacinės technologijos	1	36	1	36	1	36		
Socialinis ugdymas:								
Istorija	2	72	2	72	2	72	2	72
Socialinė-pilietinė veikla		10 val. per metus		10 val. per metus		10 val. per metus		10 val. per metus
Geografija			2	72	2	72	2	72
Meninis ir technologinis ugdymas:								
Dailė	1	36	1	36	1	36	1	36
Muzika	1	36	1	36	1	36	1	36
Technologijos	2	72	2	72	2	72	1	36
Kūno kultūra	3	108	2	72	2	72	2	72
Žmogaus sauga	1	36					1	36
Valandų skaičius mokiniui	26	936	28	1008	29	1044	30	1080
Neformalusis ugdymas	2	72	2	72	2	72	2	72

151. Progimnazija skiria adaptacinį laikotarpį pradedantiesiems mokytis pagal pagrindinio ugdymo programą bei naujai atvykusiems mokiniams. Adaptaciniu laikotarpiu – 1 mėnesį - mokinių pažanga ir pasiekimai pažymiais nevertinami.

152. Perėjusiems į penktą klasę mokiniams skiriamas adaptacinis laikotarpis:

152.1. rugsėjo mėnesį 5 klasių mokinių pasiekimai kontroliniais darbais netikrinami. Norėdami išsiaiškinti mokinių ugdymo(si) pasiekimus, mokytojai taiko individualius mokinių pažinimo metodus;

152.2. I-sis trimestras 5 klasių mokiniams nevertinamas nepatenkinamais pažymiais.

152.3. rugsėjo mėnesį organizuojamas penktose klasėse dėstančių mokytojų, specialistų, mokyklos administracijos ir penktokų tėvų susirinkimas;

152.4. spalio mėnesį organizuojamas penktose klasėse dėstančių ir ketvirtose klasėse dirbusių mokytojų susirinkimas;

152.5. pasibaigus I trimestrai, organizuojamas mokytojų susirinkimas penktokų adaptacijai aptarti.

153. Socialinė-pilietinė veikla pagrindinio ugdymo programoje yra privaloma, siejama su pilietiškumo ugdymu, mokyklos tradicijomis. Per mokslo metus jai skiriama ne mažiau kaip 10 pamokų (valandų). Ji skirta ugdyti praktinius piliečio gebėjimus.

154. Progimnazija, formuodama ir įgyvendindama ugdymo turinį, perskirsto dalyko programoms įgyvendinti skiriamų pamokų skaičių, atsižvelgdama į praėjusių mokslo metų ugdymo plano įgyvendinimą ir naujo plano galimybes:

154.1. informacinių technologijų mokymui 5-ose, 6-ose ir 7-ose klasėse skiriama po 1 savaitinę valandą;

154.2. biologijos mokymui 7-oje klasėje skiriama 2 savaitinės valandos ir 8-oje klasėje skiriama 1 savaitinė valanda;

154.3. fizikos mokymui 7-oje klasėje skiriama 1 savaitinė valanda ir 8-oje klasėje skiriama 2 savaitinės valandos;

154.4. technologijų mokymui 7-oje klasėje skiriama 2 savaitinės valandos ir 8-oje klasėje skiriama 1 savaitinė valanda;

154.5. kūno kultūrai mokytis 5 klasėje skiriama 3 savaitinės valandos; 6-8 klasėse 2 savaitinės valandos.

154.6. žmogaus saugos mokymui 5-oje klasėje skiriama 1 savaitinė valanda ir 8-oje klasėje skiriama 1 savaitinė valanda.

155. 10 ugdymo proceso dienų per mokslo metus organizuojama vadovaujantis:

155.1. 5 dienos mokyklos tarybos sprendimu;

155.2. 5 dienos savivaldybės sprendimu:

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Ugdomos kompetencijos	Laikas	Atsakingi vykdytojai
1	Rugsėjo 1-osios šventė. Mokslo ir žinių diena.	Komunikavimo (išsakyti savo mintis, išklausti); Socialinės (pozityviai bendrauti, dalyvauti bendruomenės gyvenime).	Rugsėjo 1 d.	Klasių auklėtojos
2	Mokslo, technologijų, pasaulio pažinimo ir ugdymo karjerai diena KTU erdvėse „Erdvėlaisis – Žemė“	Pažinimo (plėsti akiratį, stebėti, vertinti, turėti teigiamą požiūrį į mokymąsi, būti atkakliam, mąstyti, daryti išvadas); Asmeninės (priimti iššūkius, įvertinti savo jėgas, laikytis duoto žodžio); Socialinės (pozityviai bendrauti,	Rugsėjo mėn.	5-8 klasių auklėtojos; visų dalykų mokytojai

		dalyvauti bendruomenės gyvenime).		
3	Sveikatingumo diena. Sportinės ir sveikos gyvensenos ugdymo veiklos.	Asmeninės (įvertinti savo jėgas ir priimti iššūkius, pažinti savo galias, valdyti emocijas ir jausmus); Socialinės (pozityviai bendrauti, būti atsakingam, padėti kitiems).	Rugsėjo mėn.	Kūno kultūros mokytojos; sveikatos specialistė; 5-8 klasių auklėtojos
4	Projektas „Pasiūlyk įdomią knygą draugui“	Kūrybingumo ir iniciatyvumo (mąstyti kūrybingai, inicijuoti idėjų įgyvendinimą, aktyviai ir kūrybingai veikti, į veiklas įtraukti kitus); Asmeninės (priimti iššūkius, įvertinti savo jėgas, laikytis duoto žodžio); Socialinės (pozityviai bendrauti, dalyvauti bendruomenės gyvenime).	Sausio mėn.	Lietuvių kalbos mokytojos, 5-8 kl. auklėtojos
5	Projektas „Mes kartu su Lietuva“.	Kūrybingumo ir iniciatyvumo (mąstyti kūrybingai, inicijuoti idėjų įgyvendinimą, aktyviai ir kūrybingai veikti, į veiklas įtraukti kitus); Asmeninės (priimti iššūkius, įvertinti savo jėgas, laikytis duoto žodžio); Socialinės (pozityviai bendrauti, dalyvauti bendruomenės gyvenime).	Vasario mėn.	Lietuvių kalbos mokytojos, 5-8 kl. auklėtojos
6	Projektas „Mes - griniukai“	Pažinimo (plėsti akiratį, stebėti, vertinti, turėti teigiamą požiūrį į mokymąsi, būti atkakliam, mąstyti, daryti išvadas); Asmeninės (įvertinti savo jėgas ir priimti iššūkius, pažinti savo galias, valdyti emocijas ir jausmus); Socialinės (pozityviai bendrauti, dalyvauti bendruomenės gyvenime).	Birželio mėn	5-8 klasių auklėtojos; visų dalykų mokytojai
7	Projektas „Pažinkime savo šalies etnokultūrą“	Pažinimo (plėsti akiratį, stebėti, vertinti, turėti teigiamą požiūrį į mokymąsi, būti atkakliam, mąstyti, daryti išvadas); Kūrybingumo ir iniciatyvumo (mąstyti kūrybingai, inicijuoti idėjų įgyvendinimą, aktyviai ir kūrybingai veikti, į veiklas įtraukti kitus).	Birželio mėn	5-8 klasių auklėtojos; visų dalykų mokytojai

8	Socialinių projektų diena	Pažinimo (plėsti akiratį, stebėti, vertinti, turėti teigiamą požiūrį į mokymąsi, būti atkakliam, mąstyti, daryti išvadas); Socialinės (pozityviai bendrauti, būti atsakingam, padėti kitiems, ir priimti pagalbą, dalyvauti bendruomenės gyvenime).	Birželio mėn.	5-8 klasių auklėtojos; visų dalykų mokytojai
9	Ugdymas karjerai: „Šok į tėvų klumpes“	Asmeninės (įvertinti savo jėgas ir priimti iššūkius, pažinti savo galias); Pažinimo (plėsti akiratį, stebėti, vertinti).	Birželio mėn.	Ugdymo karjerai konsultantai; 5-8 klasių auklėtojai; visų dalykų mokytojai
10	Prevencijos ir sveikatinimo veiklos „Sportuokime. Drauge smagiai“	Asmeninės (įvertinti savo jėgas ir priimti iššūkius, pažinti savo galias, valdyti emocijas ir jausmus); Socialinės (pozityviai bendrauti, būti atsakingam, padėti kitiems).	Birželio mėn.	Kūno kultūros mokytojos; sveikatos specialistė; 5-8 klasių auklėtojos; visų dalykų mokytojai

156. Kiekvienam mokiniui per metus iš Mokinio krepšelio lėšų yra finansuojamos dvi edukacinės programos miesto muziejuose.

II. BENDROSIŲ PROGRAMOS UGDYMO DALYKŲ, INTEGRUOJAMŲ PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS

157. Ugdymo sričių organizavimas:

157.1. Progimnazijoje priimti vieningi reikalavimai lietuvių kalbos ugdymui per visų dalykų pamokas:

157.2. vieningi reikalavimai rašto darbams, rašytiems ranka, informacinėse technologijose – naudojantis lietuviška aplinka.

157.3. mokomosios užduotys panaudojamos kalbai ir mąstymui ugdyti, kreipiant dėmesį į kalbos nuoseklumą, logiškumą, planingumą.

157.4. mokiniai skatinami savarankiškai, rišliai, taisyklingai reikšti mintis žodžiu ir raštu per visų dalykų pamokas.

157.5. vertinant mokinio pasiekimus teikiama informacija ir apie kalbos mokėjimą, nurodant privalumus ir taisytinus bei tobulintinus dalykus.

157.6. ugdoma kalbinė atsakomybė, kalbos raiška, suvokimas, kad tai yra kaip vienas iš prisistatymo viešoje erdvėje įvaizdžio elementų ir sklandžios komunikacijos pagrindas.

158. Dorinis ugdymas. Dorinio ugdymo dalyką (tradicinės religinės bendruomenės tikybos ar etikos dalyką) mokiniui iki 14 metų parenka tėvai (globėjai), o nuo 14 metų mokinys savarankiškai renkasi pats vieniems mokslo metams.

159. Lietuvių kalba. Mokiniam, kurie nepasiekia lietuvių kalbos bendrojoje programoje numatyto patenkinamo lygmens, sudaromos sąlygos išlyginti mokymosi spragas – lankyti konsultacijas.

160. Užsienio kalbos:

160.1. Užsienio kalbos, pradėtos mokytis pagal pradinio ugdymo programą, toliau mokomasi kaip pirmosios užsienio kalbos iki pagrindinio ugdymo programos pabaigos;

160.2. I-oji užsienio kalbos bendroji programa orientuota į kalbos mokėjimo lygmenis pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis;

160.3. kalbų mokėjimo lygis nustatomas Europos kalbų aplanku arba savarankiškai mokytojų parinktais kalbų mokėjimo lygio nustatymo testais;

160.4. antrosios užsienio kalbos mokytis pradama nuo 6-osios klasės: rusų arba vokiečių kalbos. Tėvai (globėjai) mokiniui iki 14 metų parenka, o nuo mokyns nuo 14 iki 16 metų savarankiškai renkasi antrąją užsienio kalbą;

160.5. II-oji užsienio kalbos bendroji programa orientuota į kalbos mokėjimo lygmenis pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis;

160.6. mokiniam, atvykusiam iš kitų mokyklų, kuriose jie bent vienerius metus mokėsi kitos užsienio kalbos, negu mokoma šioje mokykloje, tėvų prašymu sudaromos sąlygos:

160.6.1. tęsti užsienio kalbos, kurią pradėjo buvusioje mokykloje, mokymąsi (anglų, rusų arba vokiečių kalbos);

160.6.2. padėti likviduoti atsilikimą mokiniui, jei jis nusprendžia mokytis tos užsienio kalbos, kurios mokosi klasė, bet ne ilgiau kaip vienerius metus;

160.6.3. vienerius mokslo metus šiam mokiniui skiriama 1 papildoma savaitinė užsienio kalbos pamoka pirmajai arba antrajai užsienio kalbai mokytis.

161. Matematika.

161.1. Mokant matematikos naudojamos informacinės komunikacinės ir skaitmeninės mokomosios technologijos, interaktyviosios užduotys;

161.2. Mokinių matematikos mokymosi motyvacijai skatinti naudojamosi Nacionalinio egzaminų centro parengtomis matematinio raštingumo, problemų sprendimo bendradarbiaujant, finansinio raštingumo pavyzdinėmis užduotimis, matematinio-gamtamokslinio raštingumo konkurso užduotimis, tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų leidiniais ir publikacijomis;

161.3. Visiems mokiniams keliami aukšti mokymosi lūkesčiai;

161.3. Mokinių matematikos pasiekimai nuolat stebimi, ir, naudojantis standartizuotų testų rezultatais, nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų rezultatais, objektyviai įvertinama kiekvieno mokinio individuali pažanga, numatoma pagalba mokiniams, kurių mokymosi pasiekimai žemi;

161.4. Ugdant gabius matematikai vaikus, naudojamosi konkurso „Kengūra“ užduotimis ir kitais šaltiniais. Ugdymo procesas labiau individualizuojamas, diferencijuojamas, pateikiant mokiniams įvairesnių, įdomesnių, sudėtingesnių užduočių;

162. Informacinės technologijos. 8-tose klasėse planuojama praveisti po 1-2 informacinių technologijų ir įvairių dalykų pamokų, kai jas planuoja informacinių technologijų ir dalyko mokytojas. Pamokoje dirba abu mokytojai. Informacinių technologijų mokytojo darbui apmokėti naudojamos pamokos mokinių ugdymo poreikiams tenkinti. Šias pamokas elektroniniame dienyne pildo abu mokytojai.

163. Gamtamokslinis ugdymas.

163.1. Mokymasis grindžiamas tiriamojo pobūdžio metodais, dialogais, diskusijomis, grupėse bendradarbiaujant, savarankiškai atliekant darbus ir panaudojant informacines komunikacines ir skaitmenines mokomąsias technologijas.

163.2. Ugdant gamtamokslines kompetencijas dėmesys skiriamas:

163.2.1. mokinių gebėjimui analizuoti ir interpretuoti gamtamokslinių tyrimų ir duomenų rinkimo procedūras;

163.2.2. išvadų argumentavimui, ieškant teorijos ir praktikos sąsajų;

163.2.3. diskutuojant darbo grupėse kritiškam informacijos vertinimui.

163.3. Atliekant gamtamokslinius tyrimus naudojamosi turimomis mokyklinėmis priemonėmis, taip pat lengvai buitėje ir gamtoje randamomis ir (ar) pasigaminamomis priemonėmis, edukacinėmis erdvėmis, virtualiomis laboratorijomis:

163.3.1. mažiausiai po 30% biologijos ir fizikos pamokų per metus skiriama tiriamajai, eksperimentinei mokinių veiklai, praktinių užduočių atlikimui;

163.3.2. nesudėtingas tiriamojo pobūdžio projektus mokiniai, bendradarbiaudami tarpusavyje, atliks namuose, o atsiskaitydami savo pastebėjimus ir rezultatus pristatys pamokų metu;

163.3.3. sudėtingesnių demonstracijų iliustravimui pasitelkiamos skaitmeninės mokymosi aplinkos;

163.3.4. apdorojant skaitmeninę ir grafinę informaciją vykdoma integracija su matematikos mokomuoju dalyku.

163.4. Pamokų metu mokiniai skatinami medžiagą nagrinėti problemų sprendimo būdu bendradarbiaujant.

163.5. Gamtos mokslų kabinetai aprūpinti šiuolaikinėmis informacinėmis technologijomis, kurios sudaro sąlygas ugdyti mokinių eksperimentinius ir praktinius įgūdžius;

163.6. Praplečiant formalųjį ugdymo turinį ir ieškant galimybių įvairiose ugdymo aplinkose atlikti praktinius darbus, mokiniai įtraukiami į neformalųjį gamtamokslinį ugdymą:

163.6.1. biologijos, žmogaus ir gamtos būrelis „Gamtininkas“;

163.6.2. integruoto gamtos mokslų būrelis „Jaunasis tyrėjas“.

164. Menai. Meninio ugdymo srities dalykus sudaro privalomieji dailės ir muzikos dalykai.

165. Technologijos. Mokiniai, besimokantys pagal pagrindinio ugdymo I-osios dalies programą, kiekvienoje klasėje mokomi proporcingai paskirstant laiką pagal keturias technologijų programas: mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų ir elektronikos.

166. Kūno kultūra:

166.1. Kūno kultūrai mokytis 5 klasėje skiriama 3 savaitinės valandos; 6-8 klasėse 2 savaitinės valandos, sudarant sąlygas visiems mokiniams papildomai rinktis jų pomėgius atitinkančias aktyvaus judėjimo pratybas per neformaliojo vaikų švietimo veiklą mokykloje ar kitoje neformaliojo vaikų švietimo įstaigoje. Mokykla tvarko mokinių, lankančių šias pratybas apskaitą: mokyklos parengtas apskaitos formas pildo kūno kultūros mokytojai bendradarbiaudami su klasių auklėtojais. Formas pildome du kartus per metus: iki rugsėjo 20 d. ir iki sausio 20 d.;

166.2. kūno kultūrai 8-ose klasėse sudaromos atskiros berniukų ir mergaičių grupės;

166.3. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniai dalyvauja su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas ir atsižvelgus į savijautą;

166.4. parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams krūvis ir pratimai skiriami atsižvelgus į jų ligų pobūdį ir sveikatos būklę. Neskiriama ir neatliekama pratimų, galinčių skatinti ligų paūmėjimą. Dėl ligos pobūdžio negalintiems atlikti įprastų užduočių mokytojas taiko alternatyvias atsiskaitymo užduotis, kurios atitinka mokinių fizines galimybes ir gydytojo rekomendacijas;

166.5. tėvų (globėjų) pageidavimu mokiniai gali lankyti sveikatos grupes ne mokykloje;

166.6. progimnazija mokiniams, atleistiems nuo kūno kultūros pamokų dėl sveikatos ar laikinai dėl ligos, siūlo kitą veiklą: stalo žaidimus, šaškes, šachmatus, veiklą informaciniame centre, bibliotekoje.

167. Žmogaus sauga. Žmogaus saugos ugdymas organizuojamas vadovaujantis Žmogaus saugos bendrąja programą, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18d. įsakymu Nr. V-1159 (Žin., 2012, Nr. 89-4668).

168. Vertinimas:

168.1. Mokinių, besimokančių pagal pagrindinio ugdymo I-osios dalies programą, pasiekimai vertinami 10 balų sistema, išskyrus dorinio ugdymo, žmogaus saugos dalykus bei mokinių, besimokančių kūno kultūros parengiamosiose ir specialiosiose grupėse pasiekimus;

- 168.2. Dorinio ugdymo, žmogaus saugos dalykai ir mokinių, besimokančių kūno kultūros parengiamosiose ir specialiosiose grupėse, pasiekimai vertinami „įskaityta“ arba „neįskaityta“;
- 168.3. Įrašas „atleistas“ rašomas, jeigu mokinys atleistas nuo kūno kultūros pagal gydytojo rekomendaciją ir direktoriaus įsakymą.

IV SKYRIUS

MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ (IŠSKYRUS ATSIRANDANČIUS DĖL IŠSKIRTINIŲ GABUMŲ), UGDYMO ORGANIZAVIMAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

169. Progimnazija sudaro sąlygas mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, lavintis ir mokytis pagal gebėjimus ir galias, teikia pagalbą ir paslaugas, kurios padeda didinti ugdymosi veiksmingumą, įveikti ugdymosi sunkumus ir plėtoja mokinio gebėjimus.

170. Organizuodama mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymą, progimnazija vadovaujasi Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr.V-1795 “Dėl mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Bendrojo ugdymo plano nuostatomis ir atsižvelgia į:

170.1. pagalbos ir paslaugų ugdymo procese reikmes, atsirandančias dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų ar nepalankių aplinkos veiksnių;

170.2. ugdymosi sunkumų pobūdį ir jų trukmę (nedideli, vidutiniai, dideli ir labai dideli);

170.3. mokymosi formą;

170.4. ugdymo programą;

170.5. turimas mokymo lėšas;

170.6. mokymosi(-si) aplinką;

170.7. turimus specialistus (apie tai informuojami tėvai).

171. Bendrojo ugdymo dalykų programas mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, pritaiko mokytojas, atsižvelgdamas į mokinio gebėjimus ir galias, VGK narių rekomendacijas. Taip pat mokytoją gali konsultuoti pedagoginės psichologinės tarnybos specialistai.

171.1. mokiniai mokomi bendrosios paskirties klasėse pagal pritaikytą arba individualizuotą Bendrojo ugdymo programą (turintys nedidelių, vidutinių, didelių ir labai didelių poreikių);

171.2. pritaikytas bei individualizuotas Bendrąsias ugdymo programas rengia dalyko mokytojas. Trimestro pradžioje jas pristato VGK posėdyje, įvardija tikslus ir metodus iškeltiems tikslams pasiekti. Su parengtomis programomis supažįstami mokinio tėvai;

171.3. trimestro pabaigoje, mokytojai, dirbantys su specialiųjų poreikių mokiniai (toliau SPM), VGK posėdžio metu papasakoja, kaip sekėsi dirbti su mokiniu, kokie jo pasiekimai, su kokiais problemomis susidūrė, kaip jas sprendė, kokius tikslus kelia sekančiam trimestru;

171.4. VGK posėdžio metu sprendžiama, kada mokiniui galima nutraukti specialųjį ugdymą, kad reikia siųsti pakartotinam vertinimui į PPT;

171.5. VGK esant reikalui visada konsultuoja mokytoją, mokinį, jo tėvus dėl iškilusių problemų ar sunkumų.

II. INDIVIDUALUS UGDYMO PLANO RENGIMAS

172. Individualus ugdymo planas rengiamas mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių. Planas rengiamas siekiant tenkinti jo pagalbos ir paslaugų ugdymo procese reikmes, padėti mokytis, pripažįstant ir plėtojant jo gebėjimus ir galias, teikiant švietimo pagalbą.

173. Progimnazija, atsižvelgusi į mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymosi formą ir bendradarbiaudama su mokiniu, jo tėvais (globėjais), švietimo pagalbos specialistais:

173.1. užtikrina ugdymo nuoseklumą, tęstinumą;

173.2. vadovaujasi Bendruosiuose ugdymo planuose pradinio ir pagrindinio ugdymo dalykų programoms įgyvendinti skiriamų savaitinių pamokų skaičiumi;

173.3. remiantis PPT rekomendacijomis (ir tėvams pageidaujant) gali koreguoti dalykų programoms įgyvendinti skiriamų savaitinių pamokų skaičių (mažindama, didindama), vietoj neįtrauktų dalykų, planuoti specialiąsias pamokas;

173.4. gali keisti pratybų ir individualiai pagalbai skiriamų valandų (pamokų) skaičių per mokslo metus, atsižvelgusi į mokinio reikmes, švietimo pagalbos specialistų, vaiko gerovės komisijos ar pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas;

173.5. išlaiko mokiniui Bendruosiuose ugdymo planuose nurodytą minimalų pamokų skaičių pradinio ir pagrindinio ugdymo programoms įgyvendinti;

173.6. gali trumpinti pamokų trukmę 5 minutėmis, o šį laiką skirti mokinio ugdomajai veiklai keisti, sveikatą tausojančioms pertraukoms organizuoti;

174. Siekiant efektyviau nustatyti ir tenkinti mokinių specialiuosius poreikius, progimnazijoje pagalbos teikimas vykdomas trimis etapais:

174.1. I etapas. Mokinį 1 mėnesį stebi, fiksuoja ir pagalbą teikia dalyko mokytojas, klasės auklėtojas. Apie mokinio mokymosi sunkumus informuoja tėvus, siūloma mokiniui padėti namuose, bendradarbiauti su mokytoja. Sunkumams nemažėjant ir tėvams pritarus po bandymų mėnesio, mokytoja kreipiasi į progimnazijos VGK dėl konsultacijos ir sprendimo apie tolesnį mokinio ugdymą.

174.2. II pakopa. Progimnazijos vaiko gerovės komisija mokinį tiria, analizuoja darbus, konsultuoja, bendrauja su tėvais. Esant reikalui rekomenduoja laikiną specialųjį ugdymą mokiniams, kuriems sunku mokytis pagal Bendrąsias programas ir siunčia juos į miesto PPT nuodugnesniam tyrimui dėl specialiosios pedagoginės pagalbos ir programų skyrimo.

174.3. III pakopa. Gavus PPT tyrimo išvadą, jį išanalizavus VGK, pagalbą mokiniui teikia dalyko mokytojai, tėvai, logopedas, psichologas, socialinis pedagogas. Trimestro pabaigoje aptariami SPM pasiekimai, sunkumai, problemos.

175. Mokytojai specialiąją pedagoginę pagalbą teikia ir specialiąsias pratybas organizuoja per pamokas, grupines ir individualias konsultacijas. Mokytojai individualizuoja ir diferencijuoja užduotis, atsižvelgdami į atskirų mokinių poreikius ir realius gebėjimus, pritaiko ugdymo metodus.

176. Logopedinės pratybos, individualios psichologės konsultacijos vyksta suderintu laiku pagal atskirą tvarkaraštį.

177. Psichologinės, specialiosios pedagoginės, socialinės pedagoginės, logopedinės pagalbos kokybę kontroliuoja direktoriaus pavaduotojas ugdymui.

III. ŠVIETIMO PAGALBOS (PSICHOLOGINĖS, SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS, SOCIALINĖS PEDAGOGINĖS) TEIKIMAS

178. Švietimo pagalba (psichologinė, specialioji pedagoginė, socialinė pedagoginė) teikiama vadovaujantis Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. V-1215 „Dėl Psichologinės pagalbos

teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1228 „Dėl Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. lapkričio 2 d. įsakymu Nr. V-950 „Dėl Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui tvarkos aprašo patvirtinimo“.

179. Šios pagalbos paskirtis - padėti mokiniui panaudoti visas savo galias ir didinti ugdymo veiksmingumą.

180. Progimnazija pagalbą mokiniui teikia vadovaudamasi teisės aktais, remdamasi PPT ir mokyklos VGK rekomendacijomis.

181. Specialioji pedagoginė pagalba:

181.2. ji teikiama per pamokas ir po jų;

181.3. pagrindinė forma logopedinės pratybos: individualios, pogrupinės (2-4 mokiniai) ir grupinės (5-8 mokiniai);

181.4. mokiniams, turintiems didelių specialiųjų ugdymosi poreikių pagalba teikiama specialiųjų pamokų metu logopediniame kabinete;

181.5. mokiniams, kuriems reikia tiflopedagogo, surdopedagogo, pasiūloma papildoma mokykloje esančių specialistų pagalba arba sudaromos sutartys su reikiamos specializacijos specialiaisiais pedagogais iš kitų įstaigų.

IV. MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, MOKYMO NAMIE ORGANIZAVIMAS

182. Mokinių, dėl ligos ar patologinės būklės negalinčių mokytis progimnazijoje, mokymas namie nustatomas ir organizuojamas pagal Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtintą ir suderintą su Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministru Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašą:

182.1. bendroji programa įgyvendinama ugdymą organizuojant pagal atskirus ugdymo dalykus;

182.2. progimnazija, suderinusi su mokinio tėvais (globėjais) ir atsižvelgusi į mokinio ligos pobūdį bei gydytojo rekomendacijas, rengia individualų mokinio ugdymo namie planą (pritaiko Bendrąją programą, numato pamokų ar ugdomųjų veiklų tvarkaraštį);

182.3. mokinio individualų ugdymo planą rengia klasės mokytojas, tvirtina progimnazijos direktorius;

182.4. mokinys gydytojo leidimu dalį pamokų gali lankyti progimnazijoje. Šios pamokos įrašomos į mokinio individualų ugdymo planą;

182.5. namuose mokomam mokiniui savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu 1-3 klasėse skiriamos 9 savaitinės pamokos, 4 klasėje – 11 pamokų, 5-6 klasėse – 12 savaitinių pamokų, 7-8 klasėse – 13 savaitinių pamokų.

183. Mokymą namuose organizuoja progimnazija, pagal VGK ar PPT bei gydytojų rekomendacijas.

184. Dėl ligos ar patologinės būklės negalinčių mokytis progimnazijoje, specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių mokymo namie ugdymo turinį formuoja progimnazija, parinkdama ugdymo sritis, pritaikydama dalykų programas pagal šių mokinių gebėjimus, poreikius ir atsižvelgdama į gydytojų rekomendacijas. Mokinių ugdymui skiriamas progimnazijos ugdymo plano nurodytas valandų skaičius, iš kurio 1-2 pamokas galima skirti specialiosioms pamokoms ar specialiajai pedagoginei pagalbai teikti.

185. Vaikai, kuriems tais kalendoriniais metais sueina 7 metai ir kuriems reikalinga nuolatinė kvalifikuotų specialistų pagalba bei sveikatą tausojantis dienos režimas, tėvų (globėjų) prašymu

namie mokomi pagal Vaiko, kuriam tais kalendoriniais metais sueina 7 metai ir kuriam reikalinga nuolatinė kvalifikuotų specialistų pagalba bei sveikatą tausojantis dienos režimas, ugdymo ikimokyklinio ugdymo įstaigoje arba namuose pagal vaiko ugdymosi poreikiams pritaikytą ugdymo programą organizavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. rugsėjo 14 d. įsakymu Nr. ISAK-1836 (Žin., 2007, Nr. 100-4088).

V. MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO POREIKIŲ IR BESIMOKANČIŲ PAGAL BENDROJO UGDYMO PRITAIKYTAS PROGRAMAS, UGDYMAS

186. Bendrojo ugdymo pritaikyta programa - mokinio specialiuosius poreikius tenkinanti programa, kuri yra rengiama atsižvelgiant į mokinio gebėjimus ir galias, PPT specialistų, progimnazijos VGK narių rekomendacijas:

- 186.1. rengiama pagal Bendrojo ugdymo programas;
- 186.2. programoje nusakomos ugdymo turinio apimtys, metodai, tikslai, pasiekimai;
- 186.3. ši programa gali šiek tiek skirtis nuo valstybės lygmeniu apibrėžtos programos mokinių pasiekimų lygiais, apimtimi;
- 186.4. programa rengiama vienam trimestriui, pristatoma ir aptariama VGK posėdyje;
- 186.5. trimestro pabaigoje mokytojas pateikia duomenis apie parengtos programos veiksmingumą, mokinio pasiekimus, iškilusias problemas, sprendimo būdus. Rengiama programa kitam trimestriui. Su parengtomis programomis supažindinami mokinio tėvai.

VI. MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO POREIKIŲ IR BESIMOKANČIŲ PAGAL BENDROJO UGDYMO INDIVIDUALIZUOTAS PROGRAMAS, UGDYMAS

187. Mokiniui, besimokančiam pagal Bendrojo ugdymo individualizuotą programą, ugdymo planas sudaromas atsižvelgiant į mokinio intelekto sutrikimą.

188. Ugdymas organizuojamas mokyklos aplinkoje, teikiant būtiną pagalbą, aprūpinant specialiosiomis priemonėmis:

- 188.1. individualizuota programa rengiama mokiniui atsižvelgiant į mokinio galias, gebėjimus ir vadovaujantis PPT bei VGK rekomendacijomis;
- 188.2. mokiniui, ugdomam pagal individualizuotą Bendrojo ugdymo programą galima siūlyti nesimokyti (tėvams sutikus) tam tikrų mokomųjų dalykų (fizikos, chemijos, antrosios užsienio kalbos);
- 188.3. vietoje pamokų, kurių mokinys atsisakė skiriamos specialiosios pamokos logopediniame kabinete;
- 188.4. mokiniui, ugdomam pagal individualizuotą Bendrojo ugdymo programą galima:
  - 188.4.1. keisti (didinti, mažinti) iki 25 proc. dalykams skiriamų pamokų skaičių;
  - 188.4.2. planuoti papildomą mokytojo pagalbą;
  - 188.4.3. planuoti specialiąsias pamokas;
  - 188.4.4. keisti specialiųjų pratybų, pamokų ir individualiai pagalbai skiriamų valandų skaičių per mokslo metus, atsižvelgus į PPT ir VGK rekomendacijas.

189. Individualizuota ugdymo programa - mokinio specialiuosius poreikius tenkinanti programa, kuri yra rengiama atsižvelgiant į mokinio gebėjimus ir galias, PPT specialistų, progimnazijos VGK narių rekomendacijas:

- 189.1. ji rengiama remiantis Bendrojo ugdymo programomis;

- 189.2. kai kurių dalykų programos gali būti rengiamos net pagal 2 metais žemesnę programą;
- 189.3. programoje nusakomos ugdymo turinio apimtys, metodai, tikslai, pasiekimai;
- 189.4. ši programa skiriasi nuo valstybės lygmeniu apibrėžtos programos mokinių pasiekimų lygiais, apimtimi, turiniu;
- 189.5. programa rengiama vienam trimestriui, pristatoma ir aptariama VGK posėdyje;
- 189.6. trimestro pabaigoje mokytojas pateikia duomenis apie parengtos programos veiksmingumą, mokinio pasiekimus, iškilusias problemas, sprendimo būdus. Rengiama programa kitam trimestriui. Su parengtomis programomis supažindinami mokinio tėvai.

VII. MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

190. Specialiųjų poreikių mokinių vertinimas leidžia gauti duomenis apie mokymosi proceso pritaikymą ir padeda kokybiškiau planuoti tolesnius ugdymo etapus. Duomenys apie tai, kaip mokinsys mokosi, turi lemiamos reikšmės, nes jie parodo ar buvo (o gal nebuvo) mokinio pažangos poslinkis.

191. Remdamiesi gautais duomenimis, mokytojai turi galimybę suformuluoti tikslus/uždavinius, taip pat aptarti su mokiniu tai, ką jis išmoko, kaip mokėsi ir kaip galėtų dar veiksmingiau mokytis ateityje.

192. Mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, nereikia atskiros vertinimo sistemos, reikia tik kitokių vertinimo metodų, įrankių. Vertinimas turi apimti visus mokinius. Tik jį reikia pritaikyti kiekvieno mokinio poreikiams.

192.1. Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių mokymosi rezultatai vertinami, atsižvelgiant į pritaikytos ir individualizuotos Bendrosios programos įsisavinimo kokybę. Vertinimo atskaitos tašku turėtų būti pagal bendrąją programą besimokančių mokinių pasiekimų lygis.

192.2. Mokiniai, mokomi pagal pritaikytas dalykų programas, pasiekia tik minimalųjį pasiekimų lygmenį, todėl žinios, gebėjimai ir įgūdžiai paprastai nėra vertinami labai gerais ir gerais pažymiais. Tačiau retkarčiais rekomenduojama paskatinti už pastangas.

192.3. Mokinių, mokomų pagal individualizuotas Bendrąsias programas, žinios, gebėjimai ir įgūdžiai nesiekia net minimaliojo pasiekimų lygmens, todėl jie turėtų būti vertinami pagal jiems sudarytos

programos turinio įsisavinimo lygį. Jie gali būti vertinami labai gerais, gerais ir patenkinamais pažymiais.

192.4. Jei mokinsys, mokomas pagal individualizuotą Bendrąją programą, turi potencialių galimybių ir nesistengia, gali būti vertinamas ir nepatenkinamu pažymiu.

192.5. Jei pagal individualizuotą Bendrąją ugdymo programą mokomas mokinsys gerai atliko jam skirtas užduotis, pasiekė jo programoje numatytą tikslą, jis turi teisę gauti dešimtuką, kaip ir bet kuris kitas klasės mokinsys.

192.6. Jeigu mokinsys, ugdomas pagal individualizuotą Bendrąją programą, nuolat gauna labai gerus pažymius arba tik nepatenkinamus, reikia peržiūrėti programą: ji yra arba per lengva, arba per sunki.

192.7. Sutrikusio intelekto mokinsys kartoti programą toje pačioje klasėje nepaliekamas.

192.8. Vertinant specialius ugdymosi poreikius turinčių mokinių, kaip ir kitų mokinių, ugdymo rezultatus, būtina atsižvelgti į individualius skirtumus, nuo kurių priklauso, kokių ugdymosi rezultatų gali pasiekti mokinsys.

192.9. Ugdymo sistemoje diferencijuojamas veiksnys yra programa, bet ne pažymys, kuris atspindi mokymosi kokybę. Mokinių programų skirtumai fiksuojami klasės žurnale. Šios atžymos liudija apie tai, kad mokiniai mokydami įgyja skirtingo lygmens žinių ir gebėjimų.

192.10. Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių pasiekimai turi būti aptariami VGK.

193. Vertinimas:

193.1. **10** – atlieka jam pritaikytas užduotis savarankiškai ir be klaidų;

193.2. **9** - atlieka jam pritaikytas užduotis savarankiškai su 1-2 klaidomis;

193.3. **8** - atlieka jam pritaikytas užduotis savarankiškai su 3-4 klaidomis;

193.4. **7** - atlieka jam pritaikytas užduotis su pagalba ir be klaidų;

193.5. **6** - atlieka užduotis su pagalba ir klaidomis (iki 10 klaidų);

193.6. **5** - atlieka užduotis su pagalba ir klaidomis (daugiau nei 10 klaidų);

193.7. **4** - užduotis neatliekama, bet bando ją atlikti.

194. Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčius mokinius galima vertinti nepatenkinamais pažymiais, kai jie per pamokas nedirba, neatlieka jiems skirtų užduočių (bet galėtų jas atlikti).

195. Remdamiesi 2002m. brandos egzaminų organizavimo tvarkos, patvirtintos švietimo ir mokslo ministro 2001 m. spalio 1 d. įsakymu Nr. 1351 (Žin.,2001, Nr. 86-3020), 23 punktu bei 2002 m. pagrindinės mokyklos baigiamųjų egzaminų organizavimo bei vykdymo tvarkos, patvirtintos švietimo ir mokslo ministro 2001 m. spalio 3 d. įsakymu Nr. 1366 (Žin., 2001, Nr. 86-3021), 14 punktu, klaidas skaičiuojame taip:

195.1. Vertinant atliktas užduotis mokiniams, turintiems girdimojo suvokimo ir lingvistinių procesų sutrikimų (akustinę disgrafiją), nelaikoma klaidomis raidžių p-b, t-d, k-g, s-z, š-ž, c-č, e-ė, i-y, u-ū, o-uo, è-ie painiojimas.

195.2. Mokiniams, turintiems regimojo suvokimo ir akių judesių sutrikimų (optinė disgrafija), nelaikoma klaidomis grafiškai panašių raidžių p-b, b-l, g-d, n-u, n-r, p-g, p-d, m-n, c-e, o-c, y-g-j, b-g, v-r bei dvibalsių ei-ie, uo-ou painiojimas, dvibalsių atskirų sandarų sukeitimas vietomis, veidrodinis raidžių rašymas.

195.3. Mokiniams, turintiems savireguliacijos (dėmesio) sutrikimų, nelaikoma klaidomis raidžių, žodžių praleidinėjimai, pakeitimai tekste. Atlaidžiau vertinami staigūs minties peršokimai, įžangos pabaigos nebuvimas ar jų nesusiejimas su pagrindiniu tekstu, mažesnė apimtis.

SUDERINTA:

Kauno Kazio Griniaus progimnazijos

Tarybos posėdyje 2017 m. liepos 3 d.

Protokolo Nr. 2.

SUDERINTA:

Švietimo skyriaus

Vedėjo pavaduotoja

Ona Visockienė

.....